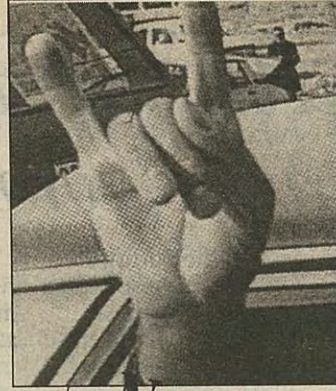
SÖZ

Haftalık Haber Yorum Dergisi

TARİH: 30 KASIM 1996 • SAYI: 94 • FİYATI: 100.000 TL (KDV DAHİL)
• ALMANYA 4 DM • İSVİÇRE 4 Sfr • FRANSA 14 FF • İNGİLTERE 1.7£ • HOLLANDA 5 Hfl • AVUSTURYA 28 AS • ABD 3$

Bir 'ülkücü mafya' ile SÖYLEŞİ

Nasıl örgütleniyor, nasıl iş görüyor...

10-11-12. SAYFALARDA

BAHÇELİEVLER KATLİAMI

Sanıklar firarda, tanıklar Meclis'te

Sayfa 4 - 5

EĞİTİM EMEKÇİLERİ

5. kez Ankara'ya yürüdüler

Sayfa 6 - 7

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ

Yunanistan solunun 'Türk sorunu!'

Sayfa 8 - 9

LEVENT GÖKSU

Katları düşerken...

Sayfa 13

M.KEMAL KAÇAROĞLU

Bayrakları havaya kaldırma zamanı

Sayfa 14

Ha gayret!

Temizleyeceğiz...

Bütün ülkelerin 'kamyoncuları' birleşin!

Avrupa'nın üzerinde bir homurtu yükseliyor, kamyonların homurtusu. Adeta Stephan King'in bir romanında kendiliğinden hareketlenen kamyonların etrafa dehşet saçması gibi bir şey... Paris kuşatma altında...

"Kamyoncular Fransa'nın dört bir yanında onbinden fazla araçla kentleri, sınırları kuşatıyor... Eylemler Renault fabrikaları başta olmak üzere birçok işyerine yedek parça ulaşmadığı için imalatın durmasına neden oldu. (...) Kamyoncular ekonomiyi esir aldılar."

Aşkolsun kamyoncu yoldaşlara..

Yalnız Fransa mı?

Değil elbette...

Danimarkalı kamyon şoförleri de "Sınır harekatı" başlatmış bulunuyor.

"Danimarka'da 2 binin üzerindeki kamyon şoförü ülkenin bütün giriş ve çıkışlarını kamyonlarıyla bloke ederek sınır trafiğini altüst ettiler..."

Avrupa'nın bütün kapitalist ülkeleri sınır boylarında biriken kamyonlara endişe dolu gözlerle bakıyor...

"Danimarkalı kamyon şoförlerinin eylemi, Almanya ve İsveç'le bağlantısı bulunan sahil gümrüklerinde de trafiği altüst ediyor..."

Ne dersiniz?

Şu kamyon ayaklanmasının ilk işareti sakın bizden gelmiş olmasın?

Hasan Gökçe ve kamyonu... Yalnız ve kahraman... Sanki "öncü savaşı" verir gibi sınıf düşmanı "Mersedes"in zırhını darmadağın ederek bütün ülkelerin kamyonlarının bujilerini ateşledi.

Siyasi terörü bilemeyiz, ama şu trafik terörü pek de yabana atılır türden bir eylem biçimi sayılmaz gibi geliyor bize. Bir yiğit öne atılmış kamyonlar aralıklarla dizilmiş.

Dizilmiş dizilmesine de...

Tam bu "moment"te "reformizm" de paçaları sıvayıvermiş. Okuyalım.

"Hasan Gökçe'ye geçmiş olsun dileklerini bildirip her zaman yanında olacaklarını söyleyen CHP Genel Sekreteri Adnan Keskin, 'Arkadaşımız partimize üye. Ona her zaman sahip çıkacağız. Gerek ailesiyle, gerekse kendisiyle özel olarak ilgileniyoruz' diye konuştu."

Gördünüz mü şu işi?

Hele Susurluk CHP İlçe Başkanı Orhan Özlem'e ne demeli? Diyor ki: "Arkadaşımız istemeyerek bir kazaya neden oldu."

Ne demekmiş istemeyerek kazaya neden olmak? Sizi gidinin reformcuları sizi. Böylesine görkemli ve uluslararası anlamı olan bir eylemi "istemeyerek yapılmış bir kaza" diye nitelemek ha!..

Hasan Gökçe asla sosyal demokrat olamaz! O TZK CP-X (MÖ)'nün öncü savaşçısıdır. Ve onun eylemini "kaza" filan diyerek küçültmeye kimsenin gücü yetmez!

Her neyse... Biz yine de Türkiye'ye özgü bireysel kamyon eyleminden Batı'ya özgü kitlesel kamyon eylemine geçişi savunmaya devam edeceğiz.

Mercedes ezerek gerçek rezaleti ortaya çıkarmak yetmez. Yüzbinlerce kamyonla, ortaya çıkan rezaletin örgütlü gücünü ezip geçmek gerekir.

Aman gençler sakın şehit filan olmayın!..

Herkes ANAP'ın "Temiz Eller" için yanıp tutuştuğunu, başkaca da bir şey yapmaya vakit bulamadığını zannedendursun, şu sıralar ANAP Genel Merkezi bir başka "mühim" meseleye daha el atmış bulunuyor. Okuyalım:

"ANAP Genel Sekreteri Yaşar Okuyan bir genelge yayınlayarak, şehit cenazelerinin arkasında ANAP bayrağı kullanılmasını istedi."

"Şayet", diyor Okuyan, "diğer partiler kendi bayrakları ile katılıyorsa, ANAP bayrağı kullanılacaktır."

Oldu mu ya, "her gün bayrak asalım, her gün tören yapalım" diyen muhterem bayraksever siyasetçilerimiz!..

Neden Türk bayrağı değil de ANAP bayrağı, MHP bayrağı, DSP bayrağı, DYP bayrağı, bilmem ne bayrağı? Yoksa!..

Yoksa Türk bayrağı sizleri birleştirmeye yetmiyor mu?

Önde şehit... Ardında alacalı -bulacalı parti bayraklarıyla yürüyen bir kalabalık... Parti mitingi mi, karnaval mı, seçim kampanyası mı, belli değil...

Mesele ortada... "Aslolan şehitlerimizin cenazelerine sahip çıkmaktır." Böyle diyor Okuyan...

Neden? Parti bayraklarıyla "şehitlere sahip çıkmak" neyin nesi? Bu şehitler hepten sahipsiz mi kalmış? ANAP dağda, kırda vurulup ölen genç insanların, her geçen gün biraz daha "ne şehit, ne gazi" haline geldiğini düşünüyor da, bundan mı telaşa kapılıyor? Ne oluyoruz?

Bir şey olduğu yok... Bunlar parti ya... Şehitlere en çok sahip çıkma yarışı yapıyorlar... Haberde "kalabalık topluluk halinde katılımın sağlanması istendi" deniyor ANAP genelgesinden söz edilerek.

Kimin bayrakları daha nazlı dalgalanıyor, kim daha kalabalık katılıyor diye hesap yapacaklar...

Bir düşünün manzarayı:

"Kahrolsun PKK, şehitler ölmez!.. Yılmaz Başbakan..."

"Kahrolsun PKK, şehitler ölmez!.. Başbuğ Türkeş..."

"....Şehitler,.... ölmez.... Umudumuz Ecevit..."

"....Baykal...."

".... şehit.....Çiller...."

"....PKK... şehit...Erbakan, Mücahit Erbakan...."

Havada dalgalanan parti bayrakları ve her biri bir tuhaf bükülüp, dikilip sallanan parmaklar...

Ve önde şehitler.... Gözü yaşlı analar...

Siz siz olun, şehit filan olmaya kalkmayın gençler..."

(5 516-173)+(90 000-2 500)=?

Eh ne yapalım.. Memleket garip olunca başlık da garip olacak... Gazete küçük bir haber yapmış:

"Türkiye'deki işsizlik dramı bitmek bilmiyor. İşsizler, kadro açığı olan yerlere girebilmek için ilden ile koşuyorlar."

Steinbeck'in Gazap Üzümleri'ni anımsamamak elde değil... Binlerce, onbinlerce ilden ile dolanan işsizler ordusu... Devam edelim: "Son olarak, Malatya İnönü Üniversitesi'nde işe alınacak 173 personel için 5516 kişi başvurdu."

Demek ki Malatya'da da sınav eylemi başlamış bulunuyor.

Peki Ankara'daki "sınav eylemi"nin encamı ne? Müthiş... Hem de çok müthiş. "Çelik, (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, Refahlı Necati Çelik), TBMM'deki milletvekillerinin parti ayrımı yapmaksızın kendisini sınav için aradığını belirtti..." Meclis'teki bütün partilerden milletin vekili olanlar, sınavda "torpil" için bakanı arıyor demek ki... Güzel...

Bakanın başı ağrıyor:

"Çelik, başvuranların taşrada kabul edilmesi durumunda sayının 300 bine fırlayacağını tahmin ettiklerini belirterek, 2 bin 500 kişi için 300 bin kişiyi ve onların ailelerini harekete geçirmek istemedik, sonunda üzülen yine ben olacağım' diye konuştu."

Bu durumda bakanın planı ne? Onu da okuyalım.

"Mümkün olsa, herhangi bir söylentiye neden olmamak için sınav zamanı Ankara dışına, hatta en iyisi Türkiye sınırları dışına çıkmak istiyorum..." İşte bu, "sınav eylemi"ne katılan işsizler ordusunun ilk "zaferi"...

İkinci zafere gelince...

Bu da "sınav eylemi"nin nicel eşiği aşmasının sınavı olanaksız kılması.. Haberi okumaya devam edelim: "RP'li Çalışma Bakanı Necati Çelik, 90 bin kişiyi Ankara'ya topladıktan sonra, sınavı belirsiz bir tarihe erteledi. Çelik, 'meteorolojiden o tarihte yağış olacağı raporu geldi' dedi." Demek ki bu Çelik efendi 90 bin kişiyi Allah'ın zemherisinde stadyumlarda sınava çekmeyi hesaplamış. Soğuktan çeneleri titreye titreye, elleri kalem tutmaz hale gele gele sınava sokmayı düşündüğü bu insanları bir de karla karışık yağmur altında tutmaya gönlü razı gelmemiş...

Sevsinler seni muhterem "din kardeşimiz" Necati Çelik. İşsizlik bir defa milyon ve milyonları aşınca işler işte bu raddeye gelir dayanır. Sınav bile yapamaz hale gelirsiniz.

Sanıyoruz ki, "sınav eylemi"ne koşturan işsizler, bu eylemden gereken dersi çıkarmış olmalılar. Onbinlerin Ankara'dan birer başvuru formu denilen kağıt parçasıyla dönüşü ne denli hazinse, o denli de öğretici olmuştur.

Biz de öğrenelim... Ortada bir program maddesi duruyor.. İşsize iş... Sınavsız tarafından...

SÖZ'den

Dayanışmaya gecikmiş bir teşekkür ve üçüncü beraat...

Geride kalan 93 sayımızdan şimdiye kadar 6'sı toplatıldı. Birisi hakkında ise aylar sonra dava açıldı. Dolayısıyla SÖZ'le ilgili olarak DGM'lerde toplam 7 dava açıldı. Bu toplatmalardan uğradığımız maddi zarar 700 milyon lirayı geçiyor. Açılan davaların ilk ikisinden beraat ettiğimizi daha önce duyurmuştuk. Son olarak 19 Kasım salı günü yapılan duruşmada da üçüncüsünden de beraat ettik. Yazarımız Necmiye Alpay, eski sorumlu müdürümüz Hüseyin Ayık ve imtiyaz sahibimiz Ali Küçük oybirliğiyle aklandı. Diğer davalardan da benzer sonuçlar almamız hukukun gereği olacak, ama bakalım, göreceğiz... Geçen hafta, yargılanan yazarımız Necmiye Alpay'ın bu konuyla ilgili yazısını okumuştunuz.

* * *

Bilinen koşullarda bu ülkede sol bir yayın çıkarmaya çalışırken sadece birtakım dertlerle, sıkıntılarla karşılaşmıyoruz. Hayat olumsuzluklardan ibaret değil, bazen güzel şeyler de oluyor... İşte geçtiğimiz 8 Kasım'da böyle bizi duygulandıran ve şevklendiren bir olay oldu; İngiltere'deki SÖZ okurları Türkiye'den Grup Göçebe'nin katıldığı bir gece düzenleyerek SÖZ'le dayanışma örneği sergilediler. Göçebe'ye ve İngiltere'deki bütün okurlarımıza, geceye katılanlara, destek verenlere teşekkür ediyoruz. Aslında bunun gecikmiş bir teşekkür olduğu açık. Bu yazı geçen hafta yer darlığı nedeniyle son anda sayfadan çıkınca zaten geçen hafta bile gecikmiş olan teşekkür bu haftaya kaldı...

Bu tür dayanışma eylemleri birçok sıkıntımızı bize unutturuyor ve yaptığımız işten daha farklı bir keyif alır oluyoruz...

Bu haftaki künyeye dikkat ederseniz arkadaşımız Vehbi Ersan'ın adını göremeyeceksiniz. Bir yılı aşkın süredir birlikte olduğumuz Vehbi şimdilik aramızdan ayrıldı... Vehbi'ye teşekkür ediyoruz...

Yaratık göründü, artık duramayız...

"Bu mücadele için bugün son günlerdir. Yarın mücadele edecek bir şey olmayabilir..."

Bu dramatik sözlerin sahibi ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'dır. Durum gerçekten de onun dediği gibi midir?

Evet!..

Öyledir de, durumu kritik hale getiren, Yılmaz'ın sözleriyle, "kirli paralı siyasi gücün, silahlı gücün devleti esir almak üzere oluşu" değil, devlete egemen zirvenin gerçek içyüzüyle hepimizin önüne dikilmiş olması, en sıradan insanın bile bu oligarşik zümreye dair dehşet verici gerçekleri öğrenmiş olmasıdır...

Zirveyi "kirden arındırma" değil de, "kir"in ta kendisi olan bu zirveyi "kuşatmak", harcı "tekelleşmiş kapitalizm" ve ruhu, "militarist yayılmacılık" olan bu zümreyi toplumsal muhalefetin sürekli– kesintisiz eylemleriyle yormak, güçten düşürmek, inisiyatifi –tam da onlar suçüstü yakalanmışken– yitirmemek, eğer mümkün olursa, çalışan insanlar düze çıkabilirler.

Tersi durumda, şu yirmi gün içinde sıradan insanların ve Türk elitinin öğrendiği korkunç gerçekler insanların rüyalarına girecek...

Uğrular, uğursuzlar, eroin tüccarları, katliamcılar, "doppel agentler", şantajcılar ve daha nicelerinden oluşan vurucu gücüyle, bu gücün de içinde olduğu şu mahut Türk devlet iktidar gücü denilen zirvenin karşısında –bir avuç devrimcinin ve çalışan sınıf bilinçli emekçinin dışında– insanlar dize gelecek...

Yaşadığımız kritik an, işte budur... Ya biz onların üzerlerine gideceğiz ya da onlar bizim üzerimize gelecekler...

Artık o mahut Susurluk kazası toplumsal muhalefet için bir milat olmuştur ve belli ki hiçbirimiz bundan böyle Susurluk kazası öncesine dönemeyiz...

Genel olarak sermayeden söz ettiğimiz, genel olarak devlet aygıtlarının baskıcı rolünü vurguladığımız o asude günler bir kamyonun bir mersedese çarpmasıyla sona ermiştir. Tüm sermaye adına devlet dediğimiz baskı aygıtına egemen olan gerçek kuvvet bütün çıplaklığı, bütün kanlı–irinli içyüzüyle, şu anda gözlerimizin önünde, adeta bir kurgu film yaratığı ya da eski zaman masallarının hilkat garibesi gibi, kah "sarışın ve güzel" bir kadın kılığında, kah mahmuzlarını şakırdatan yakışıklı bir süvari endamıyla ve ardından amansız transformasyona uğrayarak, dehşetli efektlerle içimizi bulandırarak dikilmiş bulunmaktadır.

Ne elimize "tepegözün" tam da gözüne şavullayabilecek bir sihirli kılıç alabiliriz, ne de uzaydan gelen yaratığı filmin en gerilimli anında göğsümüzden çıkaracağımız bir katolik haçıyla permeperişan edebiliriz... Halk yaratığı gördü... Bir tek yol var: Üzerine gitmek... Yoksa şu an yirmi günlük enformasyon despotizmin reklamına dönüşecektir.

Umur Talu

Kendi gücüne güvenmek

Milliyet yazarı Umur Talu mükemmel bir saptama yapmıştır. Okuyalım: "Devlet menfaati, siyaset ayrıcalığı ve mafya rantının birlikteliği, 'hukuk dışı' unsurların kaçınılmaz doğal randevusudur.

Bu randevunun unsurlarını birbirinden ayırma ve sadece 'özel menfaat' doğrultusundaki hukuk dışılıkların üstüne gitme gayreti nafile çabadır..."

Medya dünyasında –İkitelli dünyasında– bu ölçüde radikal, bu ölçüde sorunun özüne yönelen bir başka bulmak zordur.

Talu'nun bu uyarısı boşuna değildir. O, yaratığı en az bizim kadar bütün uzuvlarıyla görmüş, teşhis etmiştir. Yalnız teşhis etmekle kalmamış, yazının başında alıntı yaptığımız Yılmaz ve partisinin zaafını da yakalamıştır.

İzleyelim:

"Bizim ülkücülerle hiçbir alıp veremediğimiz yok. Biz Çatlı'yı da Bucak'ı da hiç suçlamadık."

Bu sözler ANAP önde gelenlerinden Eyüp Aşık'a ait... Devam edelim: "Mafyaya yapılan telefonlar, Yılmaz'a saldırı ile Abdullah Çatlı arasında ilişki kuruyor. Birileri bizi eski ve yeni ülkücülerle kavgaya itmek istiyor... Bu kavgayı çıkarıp olayları unutturmak istiyorlar..."

Oysa az sonra gerçek ortaya dökülüyor. Yılmaz'ı yumruklayanın Veysel Özerdem olduğu ve saldırganın Çatlı'yla iş ortaklığı yaptığı, üstüne üstlük bir cinayet davasından dolayı arandığı ortaya çıkıyor.

Bütün bunlar, Mesut Yılmaz'ın neden yediği yumruğun hesabını sormadığını, bu işi kapatmaya çalıştığını pek güzel açıklıyor.

Ortada devlet var.

Mesut Yılmaz bu devletin adamıdır.

Yılmaz'ın meselesi, Umur Talu'nun deyimiyle "devlet menfaati- siyaset ayrıcalığı- mafya rantı" şeklindeki unsurları birbirinden ayırmak, olayı salt "özel menfaat" ile sınırlamaktır.

Bakınız ne diyor Mesut Yılmaz:

"Hiç kimse bu devlete şu iyiliği yaptım diye uyuşturucu ticareti ile kumar harcından kirli para elde edemez."

Aşık ile Yılmaz'ın sözleri bir arada ele alınınca, durum gayet açık hale geliyor. Bunlar, Çatlı'nın "devlete hizmet" ettiğini, "iyilik yaptığını" peşinen kabul etmişlerdir. Dertleri, bu "iyiliksever ve vatansever" adamların, "uyuşturucu ticareti" yaptıkları ya da uyuşturucu piyasasında kimilerinin pazarını kaptıkları, kumar piyasasını paylaştıkları ve böylece "siyasi" nüfuz için parasal olanaklar elde ettikleri, bunun da Yılmaz ve ekibini iktidardan uzaklaştırıcı sonuçlara yol açtığı gibi; çalışan insanları alaya alan işlerle ilgilidirler.

Yılmaz ve partisi, ayyuka çıkan rezaleti, Çatlı ve benzerlerini kriminalize edip, devletin hukuk dışı işlerinden soyutlama yoluna koyulmuşlardır.

İşte bu "müthiş" saldırıya Çiller, -boş bulunarak- tarihimizin en parlak yanıtını vermiştir. Tansu Çiller'e göre, ortada kriminal bir durum yok, fakat "milli görev" var:

"Abdullah Çatlı'yı tanımam... Ama, bu millet, ülke, devlet uğruna kurşunu atan da, kurşunu yiyen de her zaman bizim için saygıyla anılır, onlar şereflidirler."

Yılmaz'ın, Aşık'ın buna itirazı buna itirazı elbetti olamaz. Onlar, Çatlı sanki bir general ya da emniyet müdürüymüş de, nasıl oluyor da eroin kaçakçılığı yapıp, kumar rantı yer, gibisinden itirazlarda bulunmaktadırlar.

Yani Yılmaz devletin bir yüzünü, Çiller de öteki yüzünü tasvir etmekle meşguldürler.

Gerçeği ise söyleyenler artık çoğalmıştır. İşte Bekir Coşkun: "Çiller böylece cinayet şebekelerinin devletin içinde olduğunu da itiraf ediyor, kirli siyaseti de, kirli yönetimi de..."

Zülfü Livaneli ise en güzel başlığı atmıştır: "Çiller Türk devletinin suçunu itiraf etti."

Ve ta New York'lardan Şebnem Şenyener Sabah'ta müthiş bilgiler verdi: "İtalya'nın ünlü sağ eylemcisi, uyuşturucu ve silah kaçakçısı Stefano delle Chiale, 9 eylül 1982'de Abdullah Çatlı'yla birlikte Miami'den İtalya'ya giriş yaptı. Aynı şekilde Mehmet Ali Ağca'nın 1981'de Meksika'dan Amerika'ya giriş yaptığı anlaşıldı."

Memleket içinde komünistleri öldürüyorlar, yurtdışına çıkıyor ve CIA ile bağlanıyorlar, kalkıp Papa'yı vuruyor ve bu Polonyalı Papa kılıklı karşı-devrimcinin vurulmasıyla Polonya'da Solidarnoş adındaki örgütün Jaruzelski yönetimine bırakılması için koşulları olgunlaştırmayı planlıyorlar, yine Polonya asıllı Brjezinski adındaki CIA ajanının doktrinleri doğrultusunda "ülkücülük" yapıyorlar...

Ve...

Çiller'in Amerikan yönetimiyle içli dışlılığı... Herkes RP Çiller'i esir aldı diyedursun, bu Çiller'in RP'yi yedekleyip, adım adım Irak'la arayı yapan ABD güdümünda Türkiye'yi İran'la, Suriye ile cephe cepheye getirme yolunda yürümesi... İşin boyutu sanılandan da müthiştir...

Memleket halkının başına çorap örülmektedir. Ve tam bu aşamada, bu yazımızın favorisi Umur Talu diyor ki, "bu çamurdan çıkmak istiyorsak tüm şikayetlerimizi, eziklikterimizi geniş bir demokrasi cephesinin enerjisine dönüştürüp var gücümüzle asılmanın tam zamandır.

Doğru...

Ama Talu bu "cephe"ye kolay gidilir sanıyor: "Muhalif ayrımı, iktidarın tepesindekilerle de sınırlı olmaz. Refah'ın (...) bile tabanında o taleplerin sahipleri var..." Olmuyor... Deney bize, bu işin gerçek sahipleri ortaya çıkmadan cephe filan kurulamadığını gösteriyor. Ve çalışanların sendikaları, KESK hepimizi eyleme çağırıyor. DİSK de.

80 ilden Ankara'ya...

Yaratığı kuşatalım, güçten düşürüp yok edelim...

Sanıklar firarda, tanıklar Meclis'te

Hacer YILDIRIM

Bahçelievler'de Türkiye İşçi Partisi (TİP) üyesi 7 gencin öldürülmesi davasına gönderilen dilekçede, anayasayı ihlal, görevi savsaklama ve kötüye kullanma, yataklık etme ve resmi evrakta sahtecilik suçlarının sorumluları hakkında gerekli soruşturmanın yapılması için, ilgili cumhuriyet başsavcılıkları nezdinde suç duyurusunda bulunulması istendi.

Susurluk kazasından sonra mafya- devlet - aşiret ilişkisi tartışmasını başlatan Abdullah Çatlı'nın 18 yıl önce karıştığı Bahçelievler Katliamı ile ilgili davaya 10 yıl sonra yeniden başlandı. Ankara Bahçelievler'de 8 Ekim 1978'de katledilen 7 TİP üyesi gençle ilgili geçtiğimiz hafta görülen davada, Susurluk kazasında yaralanan DYP milletvekili Sedat Bucak ile İçişleri eski Bakanı Mehmet Ağar'ın tanık olarak dinlenmesi istendi. Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya davacılar adına 40'a yakın avukat katıldı. Duruşmaya ne firari sanıklar, ne de avukatları geldi. Mahkeme Başkanı Mehmet Koçak, firari sanıklar Ünal Osmanağaoğlu, Kadir Kürşat Poyraz ve Mehmet Korkmaz'ın ivedi olarak yakalanmaları için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazı gönderileceğini belirtti. Koçak, sanıkların sahte pasaportlarının ve yurtdışında olacaklarının göz önünde bulundurularak uluslararası platformda da harekete geçilmesini sağlayacaklarını söyledi. 3 Aralık salı günü Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde duruşmaya devam edilecek.

Çatlı katliamın planlayıcısı

Bundan 18 yıl önce 8 Ekim 1978'de 7 TİP'li gencin öldürüldüğü Bahçelievler Katliamı Türkiye'de sıkıyönetim ilan edilmesine, iktidarın yönetimden uzaklaştırılmasına kadar uzanan eylemler dizisi içerisinde yerini aldı.

Olayın ardından başlatılan soruşturmalar sonuç vermedi ve olay aydınlığa kavuşturulamadı. Ancak tüm engellemelere, örtbas etme çabalarına ve saptırmalara karşın, kanıtlar teker teker ortaya çıktı. Bu katliamda kullanılan uyuşturucu ilaçlar, eterler, değişik çapta çeşit çeşit silahlar, arabalar, boğmada kullanılan teller ve tüm cinayet araç gereçleri açıklığa kavuştu. Olay tüm kanıtlarıyla aydınlandı. Bunlar, sanıkların kabullenmeleri ve tanıkların beyanları ile de doğrulandı. Olayın faillerinin, daha katliamın gerçekleşmesinden önce maktülleri izleyerek adreslerini nasıl tespit ettikleri, olayı nasıl planlayıp gerçekleştirdikleri, tüm kanıtlarıyla ortaya kondu.

Ülkücü Gençlik Derneği'nin (ÜGD) ikinci başkanı Abdullah Çatlı'nın talimatı üzerine, Bahçelievler Katliamı, sanık Mahmut Korkmaz'ın evinde; davaya Sıkıyönetim Mahkemesi'nde bakıldığı sırada ölüm cezasına mahkum edilen Haluk Kırcı ve Ahmet Ercüment Gedikli ile birlikte Abdullah Çatlı, Mahmut Korkmaz ve Kürşat Poyraz tarafından planlanıyor. Olayın planlanıp gerçekleştirildiği, Askeri Yargıtay'ın onama kararı ile kesinlik kazanıyor.

Ağar, tanık olarak dinlensin

Avukatlar, mahkemeye sundukları dilekçede, aranmakta olan sanıklar Ünal Osmanağaoğlu ve Kürşat Poyraz'ın yakalanabilme olanağını karartan engellerin kalkmasında şu hususların gerekli görüldüğünü belirttiler:

"Abdullah Çatlı'ya ait olan silah ruhsatında eski Emniyet Genel Müdürü , eski Adalet Bakanı ve eski İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın imzası bulunmaktadır. Son günlerde basında Mehmet Ağar'ın İzmir'de Abdullah Çatlı ile görüşmüş olduğuna ilişkin haberler yer almıştır. Mehmet Ağar, gene Bahçelievler Katliamı davasında ölüm cezasına mahkum edilen Haluk Kırcı'nın nikah şahitliğini yapmıştır. Şu halde Mehmet Ağar'ın Bahçelievler Katliamı davasının failleri ile ilişkileri olduğu anlaşılmaktadır. Bahçelievler Katliamı davasının sanıkları Abdullah Çatlı ve Haluk Kırcı ile olduğu kadar, bunun dışında davanın halen aranmakta olan sanıklarına ve bunların bulunabileceği yerlere ilişkin olarak mahkemeye verebileceği, bilgiler, sanıkların ele geçirilmelerinde yol gösterebilir."

Öte yandan dilekçede Abdullah Çatlı'ya verilen sahte belgeler gibi, aranan diğer sanıklar için düzenlenmiş belgelerin de olabileceği ve bunun araştırılması için de Mehmet Ağar'ın tanık olarak çağrılıp dinlenmesi istendi. Yine, Susurluk'taki kazada Abdullah Çatlı ile aynı arabanın içinde bulunan Sedat Bucak'ın tanık olarak çağrılıp dinlenmesi istendi. Basında çıkan haberlerde, MİT raporu diye nitelendirilen belgelerde aranan şahıslara ait bilgiler yer aldığı ve başbakanlığa tezkere yazılarak, bu tür belgelerde, aranan sanıklara ilgili bilgiler bulunup bulunmadığının sorulması istendi. 18 yıldan beri aranan sanıklar hakkında, mahkemeye yazılan müzakerelere verilen yanıtlardan bir sonuç alınmadığı, ama Abdullah Çatlı'nın bu sürede çeşitli vesilelerle yakalandığı belirtildi. Çatlı'ya ruhsat, pasaport gibi belgelerin sahte isimlerle düzenlettirildiği ihtimali dikkate alınarak, bu tür bir araştırmanın da yapılmasının tutanaklara konmasının yararlı görüleceği ifade edildi.

Türkeş: 'Bahçelievler'i emniyetli hale getirin'

Avukatlar dilekçede "Abdullah Çatlı'yı yargının bulmasını engelleyenler, yargı organının işlemez, yargı yetkisini kullanılmaz hale getirildiklerinden dolayı, anayasayı ihlal suçunu işlemişlerdir. Yargı yetkisini kullanma hakkı, mahkemenizin elinden kaçırılmıştır. Bu nedenle mahkemeniz, yetkisini fiilen engelleyenlerden, bunun sorumluluğunu sormak durumundadır, buna hak kazanmıştır" sözlerine yer verdiler.

Bahçelievler katliamından kısa bir süre önce MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in "Bahçelievler bizim için emniyetli bir hale getirilmelidir" talimatını verdiği, o tarihlerde yayınlanan gazetelerde yer alıyor. Bahçelievler Katliamı'nda kullanılan 06 PD 137 plaka numaralı Chevrolet marka araba 1977 seçimleri sırasında, ülkücü gençler tarafından Alparslan Türkeş'e hediye ediliyor. Daha sonra Türkeş'in, bu arabayı ülkücü gençliğin önemli isimlerinden Mustafa Mit'e verdiği o dönemde çeşitli gazetelerde yayınlanıyor. Mustafa Mit de 10 Kasım 1978 tarihinde sorgulandığında sözü edilen arabayı Sivas olayları sebebiyle Sivas cezaevinde bulunan ÜGD Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu'nun tahliye edileceği nedeni ile Abdullah Çatlı'nın kendisinden istediğini, ancak araba ile ne yapacaklarını bilmediğini söylüyor.

Büyük Reis'in infaz arabası

Abdullah Çatlı ise Ankara Emniyeti'nde yapılan sorgusunda, sözü edilen arabanın Mustafa Mit'ten alındığını, Muhsin Yazıcıoğlu'nu almak üzere Sivas'a gittiğini, ancak 8-9 Ekim tarihinde arabanın Ankara'ya geldiğini, kendisinin ise Sivas'a gitmeyip Nevşehir'e gidip geldiğini, arabayı o tarihlerde, Maltepe'de Güney Park Gazinosu'nun yanında park edilmiş olarak gördüğünü söylüyor. Bu ifade tutanakları Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi'nde bakılan dava dosyasında var. Bu araba katliamda öldürülen Serdar Alten'in ölmeden önce verdiği ifadede dediği gibi kendisinin götürüldüğü ve içinde o akşam "büyük reis"in bulunduğu arabadır.

Yazıcıoğlu: '150 yere bomba atarız'

1980 yılında Abdullah Çatlı Ankara Emniyeti'nce gözaltına alınıyor. O dönemde ÜGD Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu 1. Şube'ye telefon ederek, "Abdullah'ı bırakmazsanız Ankara'nın 150 yerinde bomba patlatacağız" diyor, bundan bir süre sonra da Çatlı serbest bırakılıyor. Müdahil avukatlar, olayın üzerinden 18 yılı aşkın bir zaman geçtiğini, fakat 18 yıldan beri sanıklar Ünal Osmanağaoğlu ve Kürşat Poyraz'ın bir türlü ele geçirilmediğini belirtti. Bahçelievler Katliamı'nın planlayıcısı Abdullah Çatlı'nın ele geçirilmediğini, bunun, devletin en yetkili ve en sorumluluk taşıyan kişileri ile birlikte olmasından kaynaklandığını eklediler. Avukatlar dilekçede, " Çatlı, sahibi olduğu kimliği, ehliyeti, pasaportu silah ruhsatı ile taşıdığı misyon ve işgal ettiği üst düzeydeki görevleri ile sağlam güvencelere bağlanmış bir koruma ağının içindeydi. Susurluk'taki trafik kazası ile birlikte ortaya çıkmıştır ki, ancak devlet aygıtını oluşturan organizasyonun bağlantıları içinde bulunabilecek bir kimsenin aranması yolundaki çabalar, buralara kadar uzanmadı, uzanamadı."

Devlet olayı

3 Kasım 1996 tarihinde meydana gelen Susurluk olayının, yirmi günden beri ülkede devlet aleyhinde çalkantılar yarattığı, olayın etkilerinin, hükümette değişiklik yapılmasına, TBMM'nde soruşturma komisyonları kurulması noktasına kadar uzandığı belirtildi. Cumhurbaşkanı, başbakan ve bakanlar, çok ciddi sorulara muhatap oldukları ve olayın, bir "Devlet olayı" boyutlarında önem kazandığı vurgulandı. Ve "Bu denli önem kazanan olay, artık daha fazla karanlıkta kalmamalıdır. Bu toplumda yaşayan insanlar, bu kirliliğin içinde bırakılamaz" denildi. Bu suçlara ilişkin gereğin yerine getirilmesinin ertelenemeyecek acil bir önem kazandığı, çünkü bugün bütün ülkeyi etkisine alan bir çürüme yaşandığı ifade edildi. Devletin en yetkili ağızlarınca, devletin çöktüğünün söylendiği bu ortamda, bu ülkede yaşayan tüm insanların bu çöküntünün enkazı altında bırakılmasına göz yumulamayacağı vurgulandı.

Dilekçe şu sözlerle bitirildi:

Sunulan bu nedenlerle, anayasayı ihlal, görevi savsaklama ve kötüye kullanma, yataklık etme ve resmi evrakta sahtecilik suçlarından dolayı, bunların sorumluları hakkında gerekli soruşturma yapılmak üzere, ilgili cumhuriyet başsavcılıkları nezdinde suç duyurusunda bulunulmasını dilemekteyiz. "

Katliamın kökleri derinde

Bahçelievler Katliamı davasına Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi'nde bakıldığı sırada, mahkemeye sunulan 4 Eylül 1980 tarihli dilekçe şöyleydi: "Sanıkların suçluluklarının kanıtları açıkça ortadadır. Ne var ki, bütün suç ve sorumlular elbette bunlardan ibaret değildir. Bahçelievler faşist katliamının daha derinlerdeki kökleri asla gözardı edilemez. Çünkü Bahçelievler Katliamı, cinayet talimatını verenden planlayanlara, araç gereç sağlayanlardan tetiği çeken ellere, yardım ve kolaylık sağlayanlardan suçluları saklayanlara ve olayı örtbas etmek isteyenlere kadar tümünün sorumlulukları ile ele alınmak durumundadır. Olaya bu bütünsel çerçeve dışında bakılamaz."

Çatlı, katliamın mimarı

1978 yılında Bahçelievler'de 7 kişinin öldürülmesinde azmettirici konumda olan Abdullah Çatlı ile ilgili o davada müdahil avukat olan Ersen Şansal o dönemle ilgili şunları söyledi:

"Bahçelievler Katliamı dosyasında Abdullah Çatlı 'Bahçelievler Katliamı Mimarı' olarak geçer. Katliam sanıklarından 4 kişi tutuklandı. Ahmet Ercan ve Haluk Kırcı hakkında idam istendi. Ömer Özcan ve Duran Demirkan ise 12.5 yıla mahkum oldu. Daha sonra bu dört kişi Terörle Mücadele Yasası'ndan yararlanarak serbest bırakıldılar. Bu katliamın mimarı Abdullah Çatlı ise firarda olduğu için yakalanamadı. Onun dosyası ayrıldı. Onunla birlikte firarda olan Mahmut Korkmaz yakalanarak Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılandı. O da 3 yıl kadar yatıp TMY'den yararlanarak serbest bırakıldı. Abdullah Çatlı'ya gelince, o dönemde firardaydı. Daha sonra bir gazeteden öğrendim ki uyuşturucu kaçakçılığından tutuklanmış. Fransa Sante Hapishanesi'nde yatıyormuş. Sonra Uğur Mumcu, Çatlı'nın hapishaneden kaçtığını yazdı. Yani devlet Bahçelievler Katliamı sanığının Fransa'da bir cezaevinde olduğunu bildiği halde, onun Türkiye'ye iade edilmesi için hiçbir girişimde bulunmuyor. Devlet onu isteyebilirdi, böyle bir hakkı var. Asıl şaşırtıcı olan bu katliamın mimarı olan Abdullah Çatlı'nın, iktidar partisinin bir milletvekili, bir emniyet müdür muavini ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü ile içli dışlı olmasıdır. Devlet bugün çok ayıplı bir görünüm ortaya koyuyor. Bahçelievler Katliamı'nın mimarı olduğu halde böyle birini devletin en yüksek kurumundaki kişiler bir şekilde koruyorlar.

Bu devlet için büyük bir utanç olmalıdır. Mehmet Ağar'ın düştüğü durumu biliyorsunuz, açıklamaları sahte. Bundan sonra devletin yapacağı şey, mafya katliamının sanığını bugüne kadar koruyanlar kim ise ortaya çıkarmak. Bu konudaki soruşturmayı yürütmeli. Bunları açığa çıkarmalıdır.

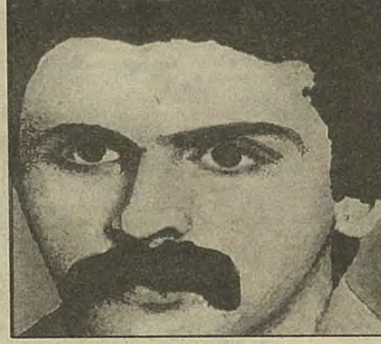
HÜRCAN GÜRSES

Hürcan 1951'de Hacıbektaş'ta doğdu. Hacıbektaş'ta ilerici, devrimci harekete katıldı. Türkiye İşçi Partisi'ne katıldığında birçok kez gözaltına alındı ve işkence gördü. Genç Öncü Ankara Şubesi Futbol Turnuvası'nda Faruk Ersan'la birlikte sorumluluk üstlenmişti. Hoşgörülü, sessiz ve dirençli bir kişiliğe sahipti. 1978 1 Mayıs'ı öncesi Ankara'da DİSK'in afişlerini birlikte yapıştırdığı grubun tümü gözaltına alınınca yakalanmayan diğer arkadaşlarıyla birlikte karakolun önüne kadar her yeri afişlerle donattı.

SALİH GEVENCİ

Salih Gevenci, 1952'de Çorum'da doğdu, yüksek öğrenim için Ankara'ya geldi. Burada TİP'in eylemlerine katılmaya başladı. 1977 Haziran seçimlerinde tüm çalışmalara katıldı. Birçok kez gözaltına alındı, ağır işkence gördü. Seçimin tamamlanmasından sonra TİP'e üyelik için başvurdu. Hiç eksilmeyen neşesi ve öncü bir kişiliği vardı. TİP'in gençlik örgütü Genç Öncü'nün kuruluş çalışmasında yer aldı. Salih, ailesini geçindirebilmek için geceleri de çalışıyordu. "NATO'ya Hayır" kampanyasında öldürülen Yılmaz Derebaşı'nın cenazesindeydi.

FARUK ERSAN:

Salih Gevenci ile aynı okulda okuyan. aynı evde kalan ve aynı işte çalışan Faruk Ersan 1955 Kırklareli doğumluydu. Genç Öncü'nün kuruluş öncesi tüm hazırlıklarda aktif olarak görev aldı. Genç Öncü Şube Futbol Turnuvası'nın en üst görevlisiydi. Sık sık gözaltına alınır, işkence görürdü. TİP'in açtığı 1978 sonu üye kazanma kampanyasını beklerken, sıcakkanlı, yorulmak bilmez yapısı ve partili niteliğiyle yakın arkadaşı Salih'le birlikte aynı yerde öldürüldü.

OSMAN NURİ UZUNLAR

Latif Can, Efraim Ezgin, Osman Nuri Uzunlar... Onları Bursa Yenişehir ilçesindeki insanlar tek kişi olarak görürdü. Osman Nuri 1957 yılında doğduğu Yenişehir'de lise öğrencisiyken aynı zamanda Yenişehir Kültür Derneği'nin en aktif üyelerindendi. Osman Nuri, arkadaşı Latif Can için şöyle demişti: "Biz de elimizden geldiği ölçüde çalışmalara katılmaya uğraşıyoruz, ama Latif başka. O gerçekten bir partili. Ona hayranım."

'Ölü mü denir, Ölü mü denir şimdi onlara'

...

Bir şarkı ne zaman güzel
değildir/Sonu olduğu zaman/
Sonu yoktur çünkü güzel
şarkıların/ Kimse bir şarkıyı
sonuna kadar söyleyemez/ Nasıl
ki ölüm öldürenlerinse/ Ve
korku korkmuyor görünenlerin/
Şarkı tersine/ Tut ki kırgın bir
menekşeden sapmıştır onun
yüreğiyse/ Hem de bir
menekşeyi yeniden icat etmiş
gibi/ Gererek yapraklarını/
Gererek gözkapaklarını/
Yumruklarını sıkarak/ Ağlamayı
unutmak için.
Duvar diplerinde ve sakınarak-
tan/ Bir akşamüstü sırasında/
Saygı anılarınıza/ Saygımız ki
bir kuşun yarası kadar derin.

(Edip Cansever)

LATİF CAN

1958'de Bursa'da doğdu. Yenişehir Kültür Derneği çalışmalarına 1974 yılında başladı. 1976 sonunda Türkiye İşçi Partisi'nin yerel örgütü kurulduğunda Latif, Efraim'le birlikte görev aldı. İlçe Başkanı oldu. Partinin hazırladığı "demokratikleşme için plan" çalışmasına katıldı. Seçim döneminde iki günlüğüne geldiği Ankara'da üç kez gözaltına alındı. Ailesi ve çevresiyle ilişkileri konusunda ona arkadaşları "örnek insan" tanımlaması yapardı.

SERDAR ALTEN

Genç Öncü'nün kurucu üyesi, Genç Öncü Ankara Şube Yönetim Kurulu üyesi Serdar Alten 1956 Tokat-Turhal doğumlu. Şube lokali önünde bir kez kurşunlandı, bir kez de bıçaklandı. Kurşunlandıktan sonra üç ay yatmasına rağmen, parti aylık ödentisini koltuk değnekleriyle de olsa mutlaka ödemeye giderdi. Neşeli bir kişiliğe sahipti.

EFRAİM EZGİN

1954 Kırklareli doğumlu. 1976 sonlarında Yenişehir ilçesinde Türkiye İşçi Partisi kuruluşunda görev aldı. İlçe Sekreteri oldu. Bursa'da merkez ilçe yöneticiliğine atandı. Bir seçim afişlemesinde polisin afişleme yapan kimi üyeleri gözaltına almasından sonra, Efraim karakola giderek el konulan afişleri geri aldı ve afişlemeye devam etti.

Kamu emekçileri beşinci kez Ankara'ya yürüdüler

Bütün yollar Ankara'ya çıkıyor

Nurettin ALDEMİR *

Kamu emekçileri bir kez daha ülkenin dört bir yanından kalkarak Ankara'nın yolunu tuttular. 23 Kasım 1996 günkü Ankara buluşması ne ilkti, ne de son olacağa benziyor. Koşullar değişmedikçe, toplusözleşme talepleri muhatap bulup yaşama geçmedikçe Ankara'nın Kızılay'ından bakanlıklara, Meclis'e doğru dalga dalga öfkeli ve kararlı sesler yayılmaya devam edecek. Kamu emekçileri sendikalarını kurmaya başladıkları dönemde sokaklarda, alanlarda daha çok görünüyorlardı. Bulundukları işlerlerinden yollara taşan kamu emekçileri bu dönemde kamuoyunun desteğini almayı, haklı taleplerini duyurmayı, siyasi iktidara -işverene -devlete sendikalarını kabul ettirmeyi amaçlıyorlardı. Kamuoyunda amaç hasıl olmasına rağmen siyasi iktidar bu sesi duymamaya özen gösterdi. Duymamaya çalıştıkça, daha gür çıkan sesi bastırmayı amaçladı. Kuruluş başvurularını kabul etmedi, kurulmuş olan, faaliyet gösteren sendikaların kapılarını mühürletti. Binlerce kamu emekçisi hakkında idari ve adli soruşturmalar açtırdı. Değişik illerde devam eden böylesi uygulamalara gerekçe olarak, yasal düzenlemelerin olmayışı ve üstü örtülü de olsa iktidarların yasakçı mantığı gösterildi.

Kamu emekçileri mücadelelerini yerellerde bulunan tek tek iyi niyetli yöneticilerin anlayışına sığınarak sürdüremezdi. Sorunun kaynağı siyasi iktidardı. Çözüm de oraya dayatılmalıydı. Ankara'ya yürümeye zorlanmışlardı.

1991 Haziran: Ankara'ya ilk yürüyüş

İşte bu zorlanmışlık içinde ilk kez 1991 yazında Ankara yollarına düştüler. Her türlü polisiye önlem alınmıştı. Başta İstanbul olmak üzere, otobüslerle Ankara'ya gelmeye çalışan kamu emekçileri yollarda durduruldu, gözaltına alındı. Ankara'ya sokulmadı. Ankara'da birçok işyeri panzerlerle, güvenlik hattıyla (!) kuşatıldı. Öyleyken değişik yollarla Ankara'ya ulaşan kamu emekçileri, Ankaralı kamu emekçileriyle Kızılay'da buluşarak polis dayağı altında bir saat gösteri yaptılar. Ertesi gün gazeteler 1500 kişinin katılımından söz ediyordu. Sayının ötesinde bu eylemin anlamı büyük baskılara ve yer yer yılgınlığa rağmen kamu emekçilerinin Ankara'da ilk kez alanlara kendi meşruiyetleriyle çıkmasıdır. Üstelik akla dahi getirilmeyecek bir yerde, Kızılay'da.

Ankara'ya yürüyüşlerinin, Kızılay meydanını zaptetmenin bu ilkiydi; Ancak son olup olmayacağı dönemin iktidarının tavrına bağlıydı.

ANAP iktidardan gitmiş, yerini DYP- SHP iktidarı almıştı. SHP'nin iktidar ortağı olması kamu emekçilerinin bir bölümünü umutlandırmıştı. Bu umutlu bekleyiş mücadeleyi duraklatmış, zaafa uğratmıştı. Soruşturmaların, yargılamaların devam etmesi, yeni soruşturmaların ve baskı politikalarının ülke genelinde yürürlükte olması umutlu bekleyişi direnişe dönüştürdü.

1992 Haziran: İkinci Ankara yürüyüşü

Bazı iller çıkış noktası alınarak tüm bölgelerden yeni bir Ankara yürüyüşü başlatıldı. Tüm emekçilerin ve emekçi dostlarının desteğini alan 1992 Haziran yürüyüşü, görülmemiş bir coşkuyla devam ediyordu. Yoğun kamuoyu desteğini alan, geçilen yerlerde halkla kaynaşan yürüyüşçüler tüm engelleri aşarak günler sonra Ankara'ya ulaştı. İktidar, polisini buluşma yeri olan Zafer çarşısına yığmış, kamu emekçilerini Ankara'nın merkezinde hesaplaşmayı bekliyordu.

Öyle de oldu.

Kamu emekçileri yoğun polis saldırısıyla karşılaştı. Saldırı, 30 binleri bulan kamu emekçilerini dağıtmaya, kararlılıklarını yok etmeye yetmedi.

SSK Genel Müdürlüğü önünde toplanan kitle, siyasi muhatap bulmakta kararlıydı. O gün önemli işleri olan (!) "Bugün gidin yarın birkaç kişiyle gelin" diyen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Moğultay ve Devlet Bakanı Şerif Ercan isteksiz de olsa kamu emekçilerinin karşısına çıktılar. Aba altından sopa gösterileri ile karışık, bilinen beylik sözler verildi. Sonuç yine yoktu.

Mehmet Moğultay'ı ve Şerif Ercan'ı dinleyen kamu emekçilerinin temsilcileri, toplantıdan ayrılırken, Ankara'ya daha çok gelmek zorunda kalacaklarının farkındaydı.

Oysa dışarıdaki kitle artık iktidarın bir ders almış olabileceğini umuyordu. Siyasi muhatap bulmayı da böylesi düşünmenin verisi sayıyordu. Böyle düşünenler yanılmıştı. Başka bir deyişle böyle düşünmek isteyenler bir kez daha yanıltılmıştı.

Kamu emekçilerinin ikinci Ankara yürüyüşünden de kazanım elde edememesi yeni bir değerlendirmeyi ve netleşmeyi sağladı: İktidarların ve Meclis'in tavrı, sorunun partileri de aşan, ama onları kapsayan bir şekilde devlet sorunu olduğunu bilince çıkardı; "işveren devlet" anlayışı netlik kazandı.

1993 Temmuz : Üçüncü Ankara yürüyüşü ve Sivas katliamı

1993 Temmuzu'nun ilk günlerinde başlatılan ve artık gelenekselleşmiş olan üçüncü Ankara yürüyüşü, Sivas katliamının yaşandığı günlerle çakıştı. Sendikal hak ve özgürlüklere ilişkin tepkiler ve talepler, haklı bir duyarlılıkla yerini katliamı gerçekleştirenlere, siyasi yandaşlarına ve ihmali olanlara yöneldi. 50 binlere ulaşan kitle başbakanlığa yürüdü. Her zaman olduğu gibi yine başbakanın işi vardı.

Yürekleri kanayan kamu emekçileri Sivas katliamının acısı içinde taleplerini ikinci plana attı. Böylece ülkedeki sorunlara topyekün duyarlılığı ortaya koyarken toplumsal muhalefetin en dinamik parçası olduğunu da gösterdi.

Başbakanlığın, bakanlıkların, Meclis'in duvarları kamu emekçilerinin sesiyle sarsılmasına rağmen her zaman olduğu gibi yine mesaj alınmamış, alınmak istenmemişti.

Binlerce öğretmen yine, gaspedilen hakları için ülkenin dört bir yanından Ankara'ya yürüdü.

> Siyasi iktidar kamu emekçilerinin sesini duymamakta ısrar ediyor. Sendikalarının kapısına mühür vuruyor, binlercesini sürüyor, haklarında sudan gerekçelerle soruşturma açıyor. Kamu emekçileri de hak gasplarına karşı yollara düşüyor. Bakanlık kapılarına dayanıyor.

1994: Toplu sevk ve iş bırakma

Kamu emekçileri sendikaları, süreci topyekün değerlendirerek üretimden gelen güçlerini kullanmaları gerektiği sonucuna vardılar. Çünkü Ankara yürüyüşleri iktidarlarda beklenen karşılığı bulamamıştı.

1994 yılı 13 Ocak günü toplu sevk, 20 Aralık 1994 günü iş bırakma eyleminin yaşama geçtiği tarihlerdir. Üye sayılarından daha fazla potansiyeli etkileyen kamu emekçileri bu kez de umduğunu bulamadı. "İsyan etmeyen memurun insanlığından utanırım" (!) diyen Mesut Yılmaz'ı utandırmayan (sonra da söylediği için utandı) kamu emekçileri, insan olduklarını unutmadılar. İsyan ettiler, fakat isyanlarını anlayacak insanlar yoktu Meclis'te...

Eylemlerin karşılığı bol idari ceza ve adli yargılama oldu. İktidar bununla da yetinmedi. İktidar, anayasa değişikliği kapsamında kamu emekçilerine sendikal hak ve özgürlükler tanımak yerine, kullanabildikleri özgürlükleri de sınırlayan, yasaklayan bir tutuma yöneldi.

1994 Haziran : Dördüncü Ankara yürüyüşü ve Kızılay'da oturma

Ankara yürüyüşlerinin en büyüğü bunun üzerine yaşandı. 17-18 Haziran 1994'te ülkenin dört bir yanından gelen kamu emekçileri 150 bin kişiyle iki gün geceli-gündüzlü Kızılay'da oturarak dünyada ilk kez gerçekleştirilen bir eylemin mimarı oldular. Oturma eylemi diyalog anlamında muhatapsız bırakılsa da etkisini gösterdi. Anayasanın 53. maddesinde düşünülen değişiklikteki yasakçı anlayış geri çekildi. Var olana göre yeni bir hak getirilmemekle birlikte sürecin kazanımları anayasal hale getirildi.

Anayasada yapılan değişiklikle kamu emekçilerinin kazanımlarını tanımak durumunda kalan iktidar, bu durumu içine sindiremedi. Aynı yıl içinde, siyasi kararla Tüm Haber-Sen kapatıldı. Etkili iş bırakmalar yapan, özelleştirmeye direnen Tüm

Haber-Sen üzerinden tüm sendikalara mesaj veriliyordu. Tüm Haber-Sen'in kapatılmasına karşı yeterli duyarlılığı gösteremeyen kamu emekçileri hareketi, iktidarın cesaretinin artmasına neden oldu. Sırada Eğitim- Sen vardı.

Yılların mücadele birikimine sahip olan eğitim emekçileri yedi yıllık mücadele tarihinde ilk kez Eğitim-Sen olarak beş bölgeden Ankara'ya yürüyüşe geçti. Örgütlenme hakkına yöneltilen bu saldırı durdurulmalıydı. Yollardaki engellemelere, gözaltılara, tehditlere rağmen beş günde Ankara'ya ulaşan yürüyüşçüler, 13 Mart günü Güven Park'taki oturma eylemcileriyle buluştu. Eylemin 3. günü İçişleri ve Milli Eğitim bakanları, sendikanın MYK'sının görüşme isteklerine yanıt verdi. Eğitim-Sen valiliğin kapatma istemli davadan çekilmesini istiyordu. Sonuçta öyle oldu. Valilik davadan çekildi ve Eğitim-Sen kapatılamadı.

Kamu emekçileri tarihinde ilk kez, eylem devam ederken bir talep karşılanıyordu. İllerinden akın akın Ankara'ya gelen onbinler dönüşte "Zafer direnen emekçinin oldu" derken, iktidar bu zaferin faturasını yazıyordu. 20 Aralık 1994 iş bırakma eyleminden sonra beklemede tutulan soruşturmalar, yargılamalar; 18 Nisan 1996 iş bırakma eylemi sonrası başlatılan yeni soruşturmalar faturanın zeminini oluşturdu.

Faturanın en büyük bölümü Eğitim-Sen'e çıkarıldı.

"60 bin üyeye 18 milyarlık para cezası, 4 üyeye meslekten ihraç,

800 üyeye meslekten ihraç tehdidi,

1000 üyeye adli yargılama, 500 üyeye sürgün (son bir yılda), 50 üyeye 2-15 ay arasında değişen hapis cezası."

9-13 Mart sürecindeki deneyimden yola çıkan Eğitim-Sen işkolunun özel birikim ve avantajlarını dikkate alarak şu son Ankara yürüyüşünü kararlaştırdı.

23 Kasım 1996: Beşinci ve sonuncu yürüyüş

24 Kasım (Eğitim-Sen'lilerin değil ama) resmi görüşe göre öğretmenler günüydü. 23 Kasım'a denk getirilen bu eylem iktidarın (bakanlığın) eğitim emekçilerine karşı gerçek yüzünü ortaya bir kez daha çıkartabilirdi. Ya da rollerini iyi oynarlar, yarattıkları kimi sorunları gidermek zorunda kalırlardı.

KESK'e bağlı sendika yöneticilerinin de temsili destek verdiği eyleme yaklaşık 15 bin eğitim emekçisi katıldı.

Yapılan görüşme sonrası Eğitim-Sen Genel Başkanı Kemal Bal, basının tanıklığını isteyerek görüşme sonuçlarını anlatıyordu.

Meslekten ihraç edilen 4 üye mesleğe döndürülecek, sürgünler gözden geçirilerek düzeltilecekti. Kemal Bal verilen sözlerin takipçisi olacaklarını vurgularken kaygısını da ifade ediyordu. Tüm kamu emekçileri sendikalarının yıllardır ortaklaşa karar verdiği Ankara yürüyüş ve eylemlerinden Eğitim-Sen'in kendi gücüne ve iradesine dayanarak yaptığı yürüyüş ve eylemler, özgüce güvenmenin bir sonucu olarak değerlendirilmelidir. Eğitim-Sen'in taleplerinin ne kadarı gerçekleşir, şimdiden bilinemez, ama bilinmesi gereken bir şey var ki, eğitim emekçileri gerçek bir sendikanın üyesi ve yöneticisidirler. Sendikal hak ve özgürlükler eksiksiz kullanılır duruma gelmediği sürece, kendi ayakları üzerinde durabilen KESK ve üye sendikalar Ankara'nın yolları, alanları kamu emekçilerinin yürüyüş ve haykırışlarıyla bundan böyle de buluşmaya devam edecek; ülkedeki tüm yollar zorunlu olarak Ankara'ya çıkacak...

*** Eğitim-Sen eski Genel Sekreteri**

'Hadi eşlerimizi geri getirelim' yürüyüşü

Ahmet TEKİR *

Ankara'ya yürüyorduk. Altı yıldan bu yana Kızılay'ın tüm parke taşlarında, asfaltında, toprağında ayak izleri olanlar Ankara'ya yürüyordu yine. Yıllardır görüşülemeyen dostların aranıp sorulduğu, yeni dostlukların kurulduğu, "Ya demek bu defa gelmedi"; ya da "Seninle hep yürüyüşlerde mi görüşeceğiz, neden gelip gitmiyorsun"lu, önce kısa; sonra "Gitmeden Sakarya Caddesi'nde görüşelim"li sohbet randevularının alındığı Ankara'ya.

Benim için daha başka anlamlar yüklüydü bu defa. Eşim ve çocuklarımla randevu adresiydi Kızılay ve Hipodrom alanı. Bolu sürgünü Adem'in eşi Leyla içinse, "Hadi eşlerimizi geri getirelim" yürüyüşüydü.

Saat 24.00'te İstanbul 4 Nolu Şube'den otobüse doğru koşar adım giderken, Tokatlı arkadaşla sohbet ediyoruz; "Kaç kişi oluruz sence" diyor. "En az 20 bin olmalıyız" diyorum. '4 Kasım görüşmesi' geçiyor usumdan. Sabahın sekizinde Konur Sokağı düşünüyorum. Yol yorgunu, Erzincan'dan, Burdur'dan, Diyarbakır, Rize, Manisa, Tokat, Bursa, Malatya, Ereğli... Ve daha bilmem hangi il ve ilçelerden gelen sürgün edilmiş arkadaşlarla "sürgünlere ve cezalara karşı örgütsel duruşumuzu gösterelim"i örgütlemek için il- il, şube- şube dolaşan Eğitim- Sen merkez yöneticileriyle buluştuğumuz anı düşünüyorum. Alper'in "Yahu bir üstümü değiştirsem, araba da yok ki" diye hayıflanışını, Malatya'dan bir arkadaşın annesinin sözünü düşünüyorum; "Ankara'ya yürüyüşe gidiyorum, bir isteğin var mı" diye soran oğluna, "Oğlum, evin var, araban var, oğlan çocuğun da var, daha ne istiyorsun" diyen anayı düşünüyorum. Ve sayıları 700 bine ulaştığı söylenen eğitim çalışanlarını düşünüyorum. "En az 20 bin olmalıyız" diyorum Tokatlı arkadaşa, "en az 20 bin olmalıyız"! Saatin birinde Gebze'deyiz. Otobüslerden inenler koşuşturuyor, ihtiyaçları için. Bir başka ihtiyacın eğlenme, eğlenirken dayanışmayı örmek olduğunu sezer gibiyim. Alanı dolduranlar halay çekiyor öbek öbek; coşkuyu yükseltiyor. 1 Nolu Şube'nin bazı otobüslerinin gelmediğini öğreniyoruz. Bekliyoruz. Bir de otobüslerimizin eskiliğinden yakınıyoruz. Fırtınalar esiyormuş bazı otobüslerin içinde.

Bu kez Kızılay, sürülen öğretmenlerin eşleri ve çocuklarıyla randevu adresiydi.

Eşimi, çocuklarımı görebilecek miyim?

Uyumuşum; hukukçu öğretmen Mehmet arkadaşla 'genel durum değerlendirmesi'nden sonra. Uyandığımda Ankara girişine gelmişiz. Moladayız. Kış başının ayazı var Ankara bozkırında. Kırağıdan bembeyaz olmuş çimenler, tarlalar, ağaç dalları... Geçmişimizin köylü özgürlüğünü yaşıyoruz: Tarlalara, ağaç kuytularına akın ediyoruz işemeye. Tekrar yola koyulduğumuzda, kendini sisler arasından gösteren 23 Kasım güneşiyle ısınıyoruz. Kırağı buharlaşıyor. İki kez durduruluyoruz, bazı otobüsler aranıyor, bagajlarına kadar. Minibüslerle işine gitmeye çalışan Ankaralı emekçiler otobüslerimize imrenerek bakıyor gibi. Camlarımızda taleplerimiz asılı. Hipodrom alanına varıyoruz. Uykusunu gözlerinden atamayanlar canlanıyor. Bizden önce çok gelen olmuş. Otobüslerinden inenler tanıdık yüz arıyor başka şubelerden. Ben pankartlara bakarak, soruyorum kendi kendime; "Nerede bu Hatay?" İnip bakınmaya başlıyorum. Çok geçmiyor, ikinci otobüste bizimkileri görüyorum. Herkes ayakta. Dışarıya kalabalığa bakıyorlar. Ş. Şafak'ın gelip gelmeyeceği muğlaktı. Dokunuyor yolculuk çocuğa. İlk onu görüyorum, gülen yüzünü. Işık'ın umut dolu gözlerini, eşimin endişeli duruşunu.

İlk sürgünüm değil bu. İlkinde öğrenciydim, ama öğrencilikte sürgün, oyunda ebe olmak gibi bir şeydi. Bugünse...

Otobüsten inenler beni öpüyor, "nasılsın"lı sohbetler... Bense, merdiven başındaki oğluma, kavuşamayacaklarımı düşünerek, ulaşmaya çalışıyorum.

Otobüsler geliyor. İnsanlar iniyor. Pankartlarını açıp yürüyüşe geçiyorlar. Her yeni gelen grup alkışlar, sloganlarla karşılanıyor. Biz konuşmaya dalıp, kendi kortejimizi kaybettiğimizden koşar adım yetişmeye çalışıyoruz. Git git bitmiyor kortej... Sonunda Hatay'a ulaşıyoruz. Herkes bana "sen öne gideceksin" diyor. Koşar adım devam ediyoruz. Günay, "yoruldum" derken, çocuklar "yorulmak yok" diye karşılık veriyorlar. Kortejin önü Sıhhiye köprüsü üstünde, sonu Hipodrom'dan çıkmamış daha. Hep bir ağızdan haykırıyorlar: "Sürgünler dursun, cezalar kaldırılsın- Paralı eğitime hayır- Savaşa değil, eğitime bütçe- Mafya, aşiret, siyaset, bitsin bu rezalet..." Sıhhiye köprüsü altında kortejin başına ulaşıyorum. Sürgün arkadaşlar beyaz önlük giymişler. Kefenden çok grev önlüğüne benzetiyorum. Yine de Şamil'e "kefensiz gitmekten kurtulmuşsun" diye takılıyorum. Bir önlük de ben giyip, başlıyorum haykırmaya: "Hak istedik sürüldük..."

Bakanlığın sıcak odasında uykumuz geliyor...

Kızılay girişinde Ankara Eğitim-Sen korteje katılıyor. Yaklaşık 3 bin kişi. Kucaklaşıyoruz. İlginçtir, polisler bizim önümüzde kıyafet değiştiriyor. Kimi gaz maskelerini takıyor, kimi silahlarını düzeltiyor. Bazı arkadaşlar "bakanlığa kadar gidelim" diyor.

Merkez yöneticileriyle birlikte 24 sürgün arkadaş, barikatın arasından bakanlığa doğru yol alıyoruz. Polis köpekleri kıçlarını bize dönmüş, arka ayaklarının üzerinden kalkıp bize doğru havlıyorlar. Başöğretmen salonuna alınıyoruz. Salon yaklaşık 50 kişilik. Biz 40'a yakınız. 45 dakika kadar bekliyoruz. Yorgunluktan uykumuz geliyor sıcacık odada. Bakan geliyor. Kemal Hoca ile tokalaşıyorlar. Basının 'tembel' üyeleri çekemedi diye, el sıkışma sahnesi tekrarlanıyor. Kemal Hoca net konuşuyor:

"Dışarıda bekleyen arkadaşlarımız bizden somut şeyler bekliyor. Yasal olmayan sürgünleri durduracak mısınız? Cezaların silinmesini istiyoruz."

Bakan bizleri beklettiği için özür dileyerek başlıyor konuşmasına. "O iki arkadaşın (Diyarbakır ve Hatay sürgünleri) dışındaki dosyaları yeniden inceleyeceğim. Benim yöneticilerim geleneksel bir yapıdan gelmiştir, tahammülsüz olabilirler. Soruşturmalardan anında haberimiz olursa, yasal değilse önüne geçebiliriz. Özlük hakları konusunda iki maddelik bir yasa hazırlığı içindeyiz" gibi sözler vererek, konuşmasını sürdürüyor.

Yarım saat süren görüşme sonrası bakanlıktan ayrılırken, bir gazeteci, "Hocam 30 bin kişi varsınız" diyor. Meydandan binlerin haykırışları geliyor. Kimse ayrılmamış 1.5 saat boyunca. Düğün yeri, bayram yeri olmuş Kızılay meydanı. Siyami Erdem'in konuşmasını sık sık "Baskılar bizi yıldıramaz" sloganıyla kesiyorlar. Kemal Bal Bakan'ı verdiği söze uymaya çağırıyor. Ses aracının üstünde ve kalabalığın içinde mitingin sona ermesinden sonra 20 gün boyunca 66 il, 88 şubeyi tarayarak, bugünü örgütleyen Eğitim- Sen merkez yöneticileri rahat mıydı bilmiyorum ama, sürgünlerle sürgün yakınlarının vedalaşmalarına tanıklık ediyordu Ankara sokakları. Hipodrom'da en son İzmir otobüslerini uğurlarken, "Biz de tanığız, biz de yaşamıştık yaşadıklarınızı. Bir farkla, biz sesimizi duyuramadık. Siz haykırıyorsunuz, bizim için de. Sakın geç kalmayın" der gibiydi 'Kore Şehitleri Anıtı'.

***Sürgün öğretmen, Eğitim -Sen üyesi**

Yunanistan solunun 'Türk sorunu'!

DİKTİO bir politik parti değil, Türkçe'ye kelime kelime çevrildiğinde Siyasal ve Toplumsal Hakları Koruma Ağı olarak adlandırılan inisiyatifler inisiyatifi.

Ertuğrul KÜRKÇÜ

Türkiyeli solcular, kendilerini çok sevmek istediklerinde Yunan solcularının "miliyetçiliği"nden dem vurmaya bayılırız: "Şu Yunanlılar da pek milliyetçi canım. Solcusunun da sağcısından pek farkı yok aslında!" İlk bakışta bu karakuşi yargıya hak verdirecek ipuçları da yok sayılmaz. Ne zaman Türkiye'yle Yunanistan arasında bir ihtilaf patlak verse, Yunanistan'daki popüler sol partilerin, kamuoyunda beliren genel "milliyetçi" heyecana karşı kürek çekmektense hükümetlerini "Türkiye'nin ABD destekli yayılmacılığı" karşısında "teslimiyet"le suçlamayı seçtiklerini biliriz. Ancak, Yunanistan soluna biraz daha yakından bakınca, hem bu solun sanıldığı kadar yekpare bir zihniyet dünyasından ibaret olmadığı, hem de Yunanistan'da halk arasında yaygın olarak paylaşılan Türkiye ile ilgili kaygılar dikkate alınmaksızın solda anlamlı bir pratik siyaset ileri sürmenin büyük güçlüklerle dolu olduğu anlaşılabiliyor.

17 Kasım gösterilerinde İç Savaş gazileri

Öte yandan, böyle bir yakın bakış, "kendi" "milli meselelerimiz" bahsinde kendi sicilimiz göz önüne alındığında Türkiye solunda Yunan solcularına yönelik yaygın "milliyetçilik" yakıştırmasının pekala kendimiz için de geçerli olabileceğini gösterebiliyor. Komşunuz sizin için bir ayna da olabiliyor.

DİKTİO bir politik parti değil

DİKTİO'nun 12-17 Kasım arasında düzenlediği "Türkiye, Yunanisten ve Kıbrıs" konulu tartışma dizisi Yunanistan solunun bütün kanatlarını tartışma halinde görmek ve fikirlerinin kamuoyundaki yankısını algılamak imkanı vermek bakımından son derece yararlıydı.

DİKTİO bir politik parti değil, Türkçe'ye kelime kelime çevrildiğinde Siyasal ve Toplumsal Hakları Koruma Ağı olarak adlandırılan inisiyatifler inisiyatifi. Gerçi DİKTİO bizim İHD'nin faaliyet alanına giren kimi konulara da eğiliyor. Ama bir insan hakları kuruluşu değil DİKTİO. Yunanistan solunun ilgi alanı dışında bıraktığı göçmen işçiler, azınlıklar, uyuşturucu kullanımı, polisiye baskılar, kadın sorunu, öğrenci sorunları gibi siyaseten ikincil kabul edilen konuları sol/ sosyalist bakış açısından ele alarak gündeme sokan ve bunlar çevresinde mücadele yürüten bir inisiyatif.

Bu inisiyatifin fiili ve manevi etkisi fiziki çapını kat kat aşıyor. Kökleri sekiz yıl önceye kadar gitmekle birlikte, DİKTİO son iki yıldır bu ad altında faaliyet gösteriyor. Kuruluşun üyelerinin hemen hepsi eskiden radikal sol gruplarda yer almış olan gazeteci, avukat, akademisyen, sanatçı, hekim, öğrenci gibi beyaz yakalılar. Ancak kimliklerini sosyal kökenleriyle pek ilişkilendirmiyorlar.

DİKTİO özellikle Yunanistan'da toplumsal merdivenin en alt basamaklarına itelenmiş grupların sorunlarını bayrak ediniyor. Kaçınılmaz olarak Türk ve Müslüman azınlıklar, Makedonyalılar, Arnavut Türk ve Kürt göçmenler ve kaçak işçiler, politik sığınmacılar vb. grupların haklarının savunuculuğunu üstleniyorlar.

DİKTİO bir bakıma Yunanistan'ın popüler "sol" partileri PASOK, Yunanistan Komünist Partisi (KKE) ve Sol İttifak'ın (Sinazpismo) söylemek isteyip de söyleyemedikleri "müesses nizam" içinde popülerliklerini koruma kaygısı içinde geriye attıkları bütün konuları gündeme taşıyor. O yüzden de Türkiye için çok az sayılabilecek bir üye ağına (150-200 kadar) sahip olmasına karşın özellikle son iki parti tarafından çok ciddiye alınıyor. DİKTİO sanki Yunanistan solunun "vicdanı" işlevini görüyor.

Tartışılmaz 'bir milli dava'

"Türkiye– Yunanistan– Kıbrıs İlişkileri" de Yunanistan'da popülarite peşinde koşan partiler için en sevimsiz ve en dikenli mevzulardan biri. "Kıbrıs Yunanistan'ındır" yargısı, bizdeki "yavru vatan" muhabbeti neyse o. Yunanistan kamuoyunda neredeyse tartışmasız paylaşılan bir önyargı, tartışılmaz "bir milli dava" olduğundan bu konunun Türkiyeli konuklarla tartışılması işinin örgütlenmesini KKE ve Sinazpizmo gönüllü olarak DİKTİO'ya terketmiş gibiler. Ancak Selanik'te, Atina'da, Zakintos'ta ve Lamia'daki beş toplantıda gerek KKE, gerekse Sinazpizmo'nun önde gelen sözcüleri hazırdılar ve genel geçer retoriğin ötesine geçen fikirleri ileri sürmekten pek çekinmediler.

Gene de bizim beklediğimiz "enternasyonalist" pozisyonların en saf ve yalın ifadelerle DİKTİO sözcüleri Pano ve Niko'nun ağzından dile getirildiğini söylemek sol partilere haksızlık sayılmamalı. İşin aslı, gerek Pano, gerek Niko'nun sözleri, DİKTİO'nun "milliyetçi" önyargıların tutsağı bir kamuoyundan oy beklentisi olmadığı için KKE ve Sinazpismo sözcülerine "sırtlarında yumurta küfesi olmayanlar"ın "serbest atışları" gibi görünmüş olabilir ma, DİKTİO'cuların yaklaşımının basmakalıp "halkların kardeşliği" temennilerinden ibaret kaldığı sanılmamalı.

"Türkiye-Yunanistan ve Kıbrıs" sorunlarını iki ülkenin sermaye sınıflarının çıkarları ve bölgesel güç kaymaları kapsamında ele alan bu yaklaşımlarda, Yunanistan hükümetlerinin, özellikle Kıbrıs'ın ilhakı, Balkanlar'da genişleme emelleri ve Ege kıta sahanlığının genişletilmesi gibi "savaş nedeni" olabilecek siyasetleriyle Yunanistan kapitalist sınıfının çıkarları arasındaki bağların sergilenmesiyle Yunanistan siyaset sahnesinde çok önemli yeri olabilecek perspektifler ileri sürülüyordu.

İşin doğrusu bu tartışmalarda bütün eğilimleriyle birlikte Yunanistan solunun dış siyaset, diplomasi ve diplomasi tarihi meselelerine Türkiye soluyla karşılaştırma kabul etmeyecek ölçüde hakim olduklarını teslim etmek gerek.

İlgi azdı

Ne yazık ki, Yunanistan'da da bizde olduğu gibi Türkiye-Yunanistan ilişkileri ve Kıbrıs meselesi en çılgın heyecanların, en ateşli nutukların ve en ipe sapa gelmez menkıbelerin kaynağı olmasına karşın, üzerinde en az derinlemesine tartışma yürütülen konular arasında. Kimse, sosyalistler bile, bu tür konuların tartışılmasına pek fazla ilgi göstermediğinden, toplantılar her yerde en çoğundan 150 kişinin katılımıyla yapıldı. Gerçi konuşmacılar arasında KKE'nin önemli milletvekillerinden Stratis Korakas, Babis Angurakis gibi kişiler, Sinazpizmo'dan Panos Trigazis ve Batı Trakya Türk azınlığından milletvekili Mustafa Mustafa gibi adlar da vardı ama, bizim ölçülerimizle oldukça dar bir dinleyici kitlesine ulaşılabildiğini söylemek haksızlık sayılmaz.

Ancak, bütün bunlardan Yunanistan solunun gücü ve etkinliği konusunda yanlış fikirlere kapılınmamalı. Günümüzde Yunanistan'da kamuoyunda ve siyasal zeminlerde sol en

İKTİO'cular 17 Kasım yürüyüş yorgunu. Önde solda Niko (şef), sağda Kosta

'74 Politeknik Ayaklanması'nın 22. yılında 17 Kasım'da Atina meydanlarında coşkulu KKE'liler.

Bir yakın bakış, "kendi" "milli meselelerimiz" bahsinde kendi sicilimiz göz önüne alındığında, Türkiye solunda Yunan solcularına yönelik yaygın "milliyetçilik" yakıştırmasının pekala kendimiz için de geçerli olabileceğini gösterebiliyor. Komşunuz sizin için bir ayna da olabiliyor.

etkin dönemlerinden birini yaşıyor. Elbete iktidar partisi PASOK'un "sol"luğu tartışılır ama, PASOK'a oy veren seçmenlerin gövdesi, oylarını bir "sağ" partiye vermek istemedikleri için Simitis'e yöneltenlerden oluşuyor. Sonuçta PASOK'un yüzde 41.51'lik oylarına KKE'nin yüzde 5.6'sı ile Sinazpizmo'nun 5.12'si eklenince sol oylar toplamı yüzde 52'yi buluyor. Daha da ilginci, PASOK ve Yeni Demokrasi'nin oyları geçen seçime göre azalırken, KKE'nin ve Sinazpizmo'nun oylarında gözle görülür bir artış var.

Ülkede işsizlik artıyor

KKE sözcüleri halk arasında ABD'ye ve Avrupa Birliği'ne karşı elle tutulur bir muhalefetin oluşmaya başladığı görüşünde. Bunu başkaları da doğruluyor. Avrupa Birliği'ne giriş Yunanistan ekonomisini sarsmış görünüyor, küçük sanayilerin tasfiyesi, istihdamda aranan niteliklerin giderek yükselmesi, ama eğitimde bunu karşılayan bir ilerleme olmayışı işsizlik oranlarını hatırı sayılır ölçüde çoğaltmış. Asgari geçim standardı sayılan aylık 1000 Dolar'ı kazanamayan insanların arasında gençlerin oranı hayli yüksek.

Öte yandan, Avrupa entegrasyonundan açıkça yana çıkan Sinazpizmo da AB Sosyal Protokolü'nün işletilmesi için kampanya yürütüyor ve işsizlik fonuna akıtılacak paralardan Yunanistan'a aktarılacak payın çoğaltılması için çaba gösteriyor.

Ancak, Yunanistan'ın sosyalist ve muhalif solu Türkiye- Yunanistan- Kıbrıs ilişkilerinin barışçı ve demokratik çözümünü Türkiyeli muhataplarıyla tartışırken, iktidardaki sol parti PASOK önümüzdeki on yıllık süreyi kapsayan 64 milyar dolarlık silahlanma programını acı bir şaka gibi ilan ediverdi. Başbakan Kostas Simitis'in bir yandan bu silahlanma programını "hasmımız Türkiye'nin silahlanlanma programıyla başa çıkabilmek"le gerekçelendirmesi, öte yandan bu programın mali kaynağı arasında muhtemel vergi artırımlarını sayması, tartışmaların somut bir zemin üzerine yerleşmesine de olanak verdi.

Türkiye'nin nüfuz alanlarını genişletme çabaları kadar, Yunanistan'daki Türk azınlık üzerinde etkili olma çabaları, Yunanistan solu için bir "Türk sorunu"nu sürekli gündemde tutuyor. Ancak öyle görünüyor ki, Batı Trakya'daki Türkler bu kez desteklerini Yunanistan sol partilerine yöneltiyorlar. Bunda Yunanistan hükümetinin geleneksel eritme siyasetinde kısmi geri çekilişi kadar, 1970'lerde Türkiye'de yüksek öğrenim gören kuşağın siyasete atılma zamanının gelmiş olmasının da payı var. Sinazpizmo milletvekili Mustafa Mustafa, 40'larında, akıllı, irade sahibi sevilen bir doktor. Türk azınlığın haklarını korumakta Türkiye'nin görevlisi "milliyetçi" siyaset esnafından çok daha kararlı ve etkin gözüküyor. Bunun için de Yunanistan soluyla ittifakı, Türkiye'nin Truva atı rolünden çok daha rasyonel ve ahlaklı bir siyaset olarak sürdürüyor. Şimdiden Sinazpizmo'nun en sevilen milletvekillerinden biri. Öteki partilerce de destekleniyor.

Gene de DİKTİO'culanın dışında kalan sol partiler, bir Türk azınlıktan çok, Müslüman azınlıktan söz etmeyi yeğliyor. Tartışmalar sırasında Müslümanların aslında Türk değil, Pomak olduklarına, ama onların da bir tür Müslümanlaşmış Yunan halkı olduğuna ilişkin epeyce söz edildi. Ama Mustafa Mustafa "Türksek Türküz. Bu kimliğimizle de tanınacağız, başka yolu yok" diyor.

Bu tartışmalar sanki, on onbeş yıl öncesinin Türkiye'deki "Kürtlük tartışmaları"nın replikası gibi. Ama Yunanistan için asıl "Kürt sorunu" Makedonlar. Slav kökenli ve anadili Yunanca olmayan bu azınlığın eritilmesi için başvurulan yöntemlerle, Kürtlerin eritilmesi için Türkiye'de yapılanları karşılaştırınca "milli devlet" denen makinanın her yerde nasıl aynı biçimde işlediğini ve meşruiyet gerekçelerini nasıl bir örnek kurguladığını görmek çok öğretici.

Ama Yunanistan hükümeti ve Yunan sağcıları, tıpkı bizim hükümetin Çeçenlere duyduğu aşk gibi bir tutkuyla "Kürtlerin kurtuluşu" davasına kendilerini yürekten bağlı addediyorlar.

Makedonların Yunan, Türklerin Pomak, Arnavutların Arnavutça konuşan Yunan yurttaşları olduğuna kalıbını basan sağcıların hepsi "Türkiye'deki Kürtlerin kendi haklarına sahip olması gereken ayrı bir millet" olduğundan da o kadar emin. Yunanistan solu da Kürtlerin haklarına kavuşmaları meselesine yakın ilgi göstermekle birlikte, Yunan hükümetinin "Kürt dostluğu"nu acı bir alay gibi karşılıyor. DİKTİO'cular "bizim memlekette ne kadar sağcıysan, o kadar Kürt dostusun" diyor. "Onlar Kürt halkına dost değil, Türkiye hükümetine düşman. Tek dertleri de bu" diyor. İşin tuhafı, Yunanistan'ın politik çevrelerinde Türkiye'deki Kürtlerin sorunları, politik tercihleri HADEP'in ya da PKK'nin stratejileri konusunda elle tutulur hiçbir somut veri bulunmadığı halde, herkesin "Kürtlerin bağımsızlık savaşı"ndan aynı ateşle söz ediyor olması. Abdullah Öcalan'ın aktüel siyasal stratejisinin "ayrılık değil, birlikte yaşama üzerine kurulu" olduğuna ilişkin saptamanın "bir Türk'ün henüz kurtulamadığı milliyetçiliği" olarak algılandığını dinleyicilerin bıyık altından gülümseyen yüz ifadelerinden anlamak mümkün.

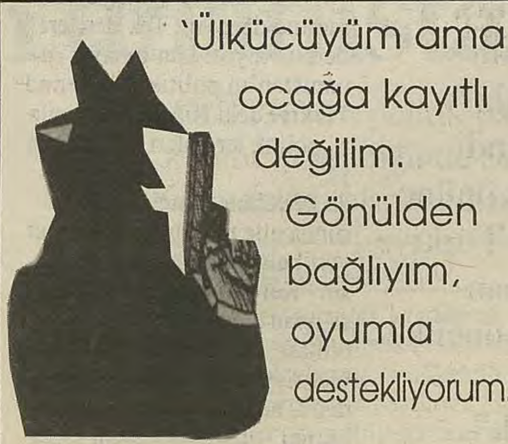
ABD hakimiyetine meydan okuyuş

Elbette Yunanistan soluyla birleştiğimiz temel ortak payda, bölgedeki ABD hakimiyetine kategorik meydan okuyuş.

Yunanistan halkı ve solcuları, ABD desteğindeki Albaylar Cuntası'nın yaptıklarını hiçbir zaman bağışlamamaya kararlı. Cunta'nın sonunun başlangıcı olan 1974 Politeknik Ayaklanması'nın 22. yıldönümünde 17 Kasım'da Atina'nın meydanları 30 bin kişinin birlikte haykırdığı devrimci anti-emperyalist sloganlarla çınlarken, herkes bu yılki katılımın geçen yılkinden daha yüksek olduğuna işaret ediyordu. Tabii en önemlisi diktatör Papadopulos'un katılım daha çok ya da daha az da olsa her yıl 17 Kasım'da hala hapiste olmaya devam etmesi.

Barış için birlikte çaba

Yunanistan solu Türkiye'yi çok yakından izliyor. ÖDP'yi çok ciddiye alıyor ve "barış" için birlikte çaba göstermeye gerçekten inanıyor. Gerçi, ciddi siyasi ilişkilerin henüz emekleme aşamasında olsak da, Atina'da söylendiği gibi "emek diplomasisi"ni, bütün sorunlarımızın kaynağında yatan "milliyetçi dış politikalar"ın yerine geçirmek için aranan imkanları bulmaya bugün daha yakın olduğumuz görülüyor.

'Ülkücüyüm ama ocağa kayıtlı değilim. Gönülden bağlıyım, oyumla destekliyorum.'

Bir 'ülkücü m ilginç açıkla

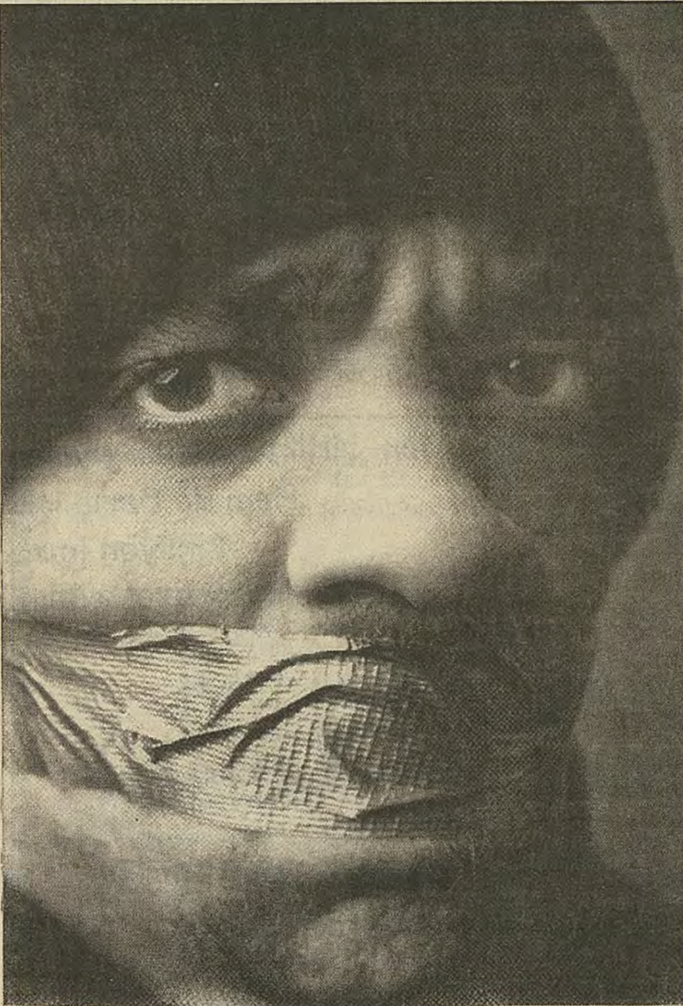
Susurluk'taki kazadan sonra mafya ve ülkücüler üzerine yoğun tartışmalar sürüyor. Türk usulü bu ' ilişki içinde, nasıl iş görüyor, ülkücülerin bu örgütlenmedeki yeri nedir?.. Bütün bu soruları doğ aydınlatıcı olurdu. Arkadaşımız Ayla ÖNDER İstanbul'un Anadolu yakasında faaliyette bulunan böyl bu "ülkücü" yerel düzeydeki mafya ilişkilerini anlattı ve son olayların "kendi

Son haftalardaki gelişmeler mafya olayını ve bu örgütlenmenin devletle ilişkilerini önplana çıkardı. Siz de böyle bir örgütlenmemin içindesiniz. Mafya nedir, nasıl ortaya çıkıyor? Siz nasıl mafya içine girdiniz, kaç yaşında bu işlere başladınız?

Ben 14 yaşında çalışmaya başladım. Amcamların yanında inşaatta çalışıyordum. 16 yaşında 11 katlı bir inşaatın kalfalığını aldım, bitirdim. 1986 yılıydı. Kalfalık yaptığım halde ben o işten geçimimi sağlayamadım. O ara abim mafya diye tabir edilen olayın içindeydi. Onda rahatlığı gördüm. O yıllar para da değerliydi. Arazi mevzusu vardı o zaman bu yakada. Aydos'ta araziler satılıyordu. Oradan günlük bir akar vardı. Biz çalışıyoruz bir liramız yok. Onlar çalışmıyor acayip para var bunlarda. Biz yalandan niye çalışalım da eziyet çekelim, hem paramız olmasın. O ara bir hevesle abimin yanına takılmaya başladım. İki yıl abimle beraber takıldım.

Ben bu işi yapacağım diye o zaman mı karar verdiniz?

1988'in 10. ayında asker oldum. Bedelli askerlik yaptım üç ay. '89'un birinci ayında tezkeremi aldım. Bir ay sonra evlendim. Hayatıma bir yön verip yeniden meşru bir işe gireyim diye düşündüm. Ayvalık'ta amcam villalar yapıyordu. Orada yine kalfalık aldım. '91'in ortalarına kadar orada kalfalık yaptım. İşi bitirdim. O zamanın parasıyla 4 milyon ustalara borçlandım, zarar ettik. Sonuçta bakıyorum, çalışıyorum bir şey yok. Bu işi de görmüşüm, yaşamışım. İstanbul'a döndüm. İstanbul'da inşaat işleri durgundu. Yapacak hiçbir şey yoktu. Bu sefer bir yazıhane kurdum.

Ne yazıhanesi kuruyorsunuz?

Bu işlerde yazıhane şarttır. İnşaat ya da emlak yazıhanesi oluyor. Ya da ihracat - ithalat yazıhanesi oluyor. Bir şirket ve onun adına yazıhane kuruluyor. Ve başlamış olduk.

Peki işe başlıyorsunuz. Bu işte satacak bir mal yok. Ne yapıyorsunuz, insanlar size nasıl geliyor?

Şimdi ben abimin yanındayken iki sene bu işte koşturduğumu söylemiştim. Bu işlerde yardımlaşma vardır. Bir arkadaşımız bir iş alır. "Alo" der bize. "Abi böyle böyle bir işim var, beraber yapalım" der. Bölüşüyoruz. İdare ediyorsun. Bir arkadaşın arıyor. Sen arıyorsun onu. Bunda işsiz kimse kalmaz yani.

Bu örgütlenme nasıl gerçekleşiyor? İlişkiler kimlerle, ne biçimde kuruluyor?

Benim düşünce yapıma göre "mafya" denen bir şey yok. Mafyanın doğması, mafyanın büyümesi veyahut da "mafya" diye tabir edilen teşkilatların kurulmasının en büyük nedeni devlettir. Devletteki kanun boşluklarıdır. Mesela çek-senet mafyasından örnek vereyim. Ya da ihale mafyası... Bugün her şeye bir mafya diyorlar. Adam kaçak kömür satıyor. Kaçak kömür mafyası deniyor. Kadın ticareti yapanlara bile mafya diyorlar.

Anadolu yakasında ya da İstanbul'un başka yerlerinde nasıl ortaya çıkıyor bu oluşumlar?

Kanunlardaki boşluklardan ortaya çıkıyor. Mesela birisi belirli bir sermaye ile ticarete girişiyor. Ama bir şerefsize, bir tokatçıya denk geliyor, parasını kaptırıyor. Veya bir normal vatandaş daire satacak. Dairesini satarken katakulliye gelip parasını almadan imzasını atıyor. Daire elinden gidiyor. Devlete başvuruyor. Devletin savcılıkları var. Başlıyor beklemeye. Üç sene, 5 sene, 10 sene neyse... Devlet insanların malını korumak zorundadır. Vatandaş kendi malını dolandırıcının elinden alamayınca ne yapıyor? Mesela bizim çevremizde belirli insanlar var. Sözü geçen...

> Şimdi bir yerde ağırlığım varsa, buranın bazı şeylerini almam lazım. Diyelim ki Kadıköy'de adamın ağırlığı var. Orada bir otopark ihalesi var. O talip olduğunda ihaleye başkası giremez. Bize vermeye de bayılıyorlar. Çünkü otoparkın sahibi belediye veya vakıf yöneticileri bu mafya denilen insanlarla dost olmayı çok istiyorlar.

Nasıl sözü geçiyor?

Mesela ben kendimden bahsedeyim. Pendik'te benim akraba potansiyelim büyük. Siyasi gücüm kuvvetli. Pendik'te devletin yapamadığı bir dünya işi biz yapabiliyoruz.

Devlet neleri yapamıyor? Örneğin mahkemeler bu işi çözemiyor mu?

Mahkemeden sonuç nasıl çıkar... 3 sene, 5 sene, 10 sene. Ne zaman çıkacağı belli değil. En azından bir 5 sene geçiyor. Adam 5 milyarını kaptırmış.

Bu işte büyük paralar dönüyor herhalde...

Büyük para olmadıktan sonra olmaz. İnsan canını koyuyor, hürriyetini koyuyor. Can o kadar ucuz değildir. Yakalandığı zaman gaspı oluyor, bilmem nesi oluyor... Bir dünya sıkıntısı oluyor. Bunun için değecek bir şeyin olmalı. Bunun yanında ufak işlere de hatır hesabı bakılıyor. Allah rızası için bakılıyor. Ama diyelim ki adamın 500 milyar ya da 1 trilyon serveti var.. Adama kaptırmış 50 milyar. O parasını kurtarmak için bir şeyler vermek zorunda...

Sizin çevrenizde ilişkileriniz nasıl? Sizin mafya olduğunuzu insanlar biliyor mu?

Bizi sadece esnaf değil, esnafın dışında da bütün Pendik'in insanı tanır. Mafya diye tabir ediliriz.

Peki kaç kişisiniz, bir örgütlülüğünüz var herhalde.

Kalabalık olmamıza gerek attin Çakıcı ya da bir başka ü dayı işlerini adam göndererek yor. Bir "alo". ile hallediyor. (herkes tanımış. "Alo" dediği z böyle böyle bir olay var, bunu dediği zaman, adam ister ister çözümlemek zorunda. Çünkü olacağını biliyor. Aynı şey, bi Anadolu yakasında, Pendik'te tal'da, Maltepe de geçerli...

Bir telefonla mı hallediyorsu siz de?

Telefonla hallediliyor. Gere din gidiyorsun. Ya da çağırıyo liyor. Ortam neye müsaitse...

Bir telefonla nasıl halledeliyo pek anlayamadım...

Mesela adamı arıyorsun. Di borcu var. Tanıyorsun o adam seni tanıyor. Sen onu tanımas seni muhakkak tanıyor. Telef sun. Bu vatandaşla böyle bir var. Bu adam mağdurdur. Bu işini niye halletmiyorsun diyo ya oturalım, bir görüşmem la diyorsun. Çağırıyorsun. Geliy sun böyle böyle.. Bunda hakl haksız mısın? İki tarafı bir ar yorsun.

Peki borcu ödeyemiyorum derse?

"İŞTE ÜL MAFY

cu ettikten sonra ödeyemi diği zaman sorarsın. Ne zama ceksin, nasıl ödeyebilirsin ve larda ödeyebilirsin? Taksit ya hepsini iki aylık bir çek verey tayım der.

Diyelim anlaştılar. Parayı da Siz ne kadar alıyorsunuz?

Yüzde 50. Ama şöyle yüzd yor. Alacaklı kişinin durumu Yani 100 milyarı var da bir m kaptırmış. Veya üç milyarını, nı kaptırmış. Bu 5 milyarını g mak için 2.5 milyarını feda ed Çünkü bunu yapan insanlar hi ortaya koyuyor. Onun için ger yüzde 50 oluyor. Ama ihtiyac sanlara da Allah rızası için ol

Peki adam borcunu ödemeyi ne oluyor?

afya'dan nalar...

..fya" nedir, nasıl ortaya çıkıyor, nasıl örgütleniyor, kimlerle ..dan böylesi bir "mafya" mensubu ile konuşmak ilginç ve ..bir ülkücüyü buldu ve görüştü. Doğal olarak adını vermeyen ..emlerinde" nasıl görüldüğünü aktardı.

Bugüne kadar vermeyenine hiç denk gelmedim. Ama eğer vermezse onu alacağız. Borcu olan herkes eşek gibi verecek.

Vermedi diyelim.

Onun dilinden konuşulur o zaman.

Öldürülüyor mu?

Öldürülmesine gerek yok. Para için kimse kimseyi öldürmez. Ayağına bir kurşun atılır. Veya bir ikaz verilir. Dövülür. Arabasına bir zarar verilir. Yine vermedi. Ayağına bir kurşun. Dersin sen bu işi hak ettin. Bu parayı ödeyeceksin. Sonra devletlik, polislik oluyorsun. Şimdi senin gelmek istediğin konu o. Şu anda bütün gazetecilerin peşinde koştuğu olay o. Polise gidiyoruz. Vuran kim. Ben gidip vurmuyorum. Bu alemde de vuracak insanlar bellidir.

Tetikçiler var değil mi?

Tetikçi de değil. Kardeşlerimiz. Yeğenlerimiz. Öz kardeşimiz olmasa bile kardeşimiz. Şikayetçi olunduğu zaman gel kardeşim diye polis çağırıyor. Polis beni arıyor. Veya bu işi yapan başka arkadaşımızı arıyor. Böyle böyle bir mevzu var. Bunda da senin adın geçiyor. Polisin de orada yapacağı bir şey yoktur. Bizim hakkımızda dava söz konusu olmuyor. Çünkü görgü şahidi vardır. Veya adam korkudan doğrudan o yaptı demiyor. Kendisini vuran kişi belli zaten. Biz zaten onu feda ediyoruz. Kafadan benim adımı verse bile, sonradan mecburen cayıyor. Caymak zorunda. Niye caymak zorunda. Şimdi şunu söyleyeyim. Gayrimeşru.... Gayrimeşru diyemem buna. Çünkü gayrimeşru benim düşünce yapımda pis bir iştir. Karı pazarlama, eroin, esrar... Bunların hepsi gayrimeşru içine girer. Onun için biz gayrimeşru dışındayız. Bizim yaptığımız iş meşrudur. Hiçbir devlet adamı bana diyemez ki bu yanlıştır. Bu, devlet adamlarının suçu. Bu insanların hakkını üç - beş tane şerefsize yedirmesinler. Garip bu insanlar...

KÜCÜ

A"

Milyarlık işler "garip" sayılmazlar...

Büyük işler de var. 100 milyarlık, 200 milyarlık işler var. Biz büyük işlere kendi çıkarımız için giriyoruz. Büyük işler bizim ekmeğimiz.

Birkaç tane iş başarınca isminiz mi duyuluyor?

Bizim yeterince ismimiz var. Bugün bütün Çakıroğulları doğru yapıyor diye bir şey yok. Hata yapanlar da var. Hata yapanların cezası da veriliyor.

Nasıl veriliyor?

Konuşulmuyor. Aramızdan uzak tutuluyor. Akraba toplantılarına çağırılmıyor.

Bu yakada Çakıroğulları'ndan başka örgütlenmeler de var değil mi?

Aile olarak bu işte Çakıroğulları ailesini tek görüyorum. İstanbul'da aşağı yukarı 1500 - 2 bin genci vardır Çakıroğulları ailesinin. Bunların bin kadarı mafya diye tabir edilen olayın içindedir

Bu yakada kaç tane böyle örgütlenme var?

Son 4-5 senedir mantar gibi bitiyorlar. Sayısını söyleyemem 30-40'ın üstünde. Küçüklerini hiç saymıyorum zaten, küçükler çapulcu...

Çakıroğulları'nın özelliği ne?

Diğer teşkilatlar öteden beriden toplama. Yalnız Çakıroğlu ailesi hep bir. Mardinliler, Rizeliler, Erzurumlular var...

"Toplama" olunca ne sakıncaları var?

Hepsinin akraba ya da hemşehri olması teşkilatın güçlü olması anlamına gelir. Bu güçtür.

Yani esas gücünü hemşehrilikten mi alıyor?

Hemşehrilikten kalabalıktan alan bir şeydir. Ama kuru kalabalıktan, toplama kalabalıktan değil. 10 kişi bir işe gidildi diyelim, eğer gidenlerin hepsi akrabaysa, orada bir kişi ölürse hepsinin ölmesi lazım...

Bir de bu mafya gruplarına çeşitli isimler takılıyor. "Laz mafyası", "Kürt mafyası" gibi...

İşimiz düşünce hangisi olduğu önemli değil. Diyelim ki yoğunluğu Kürt olan bir ilçe var. Alo derim. O, işimi ben gitmeden de halleder. Ya da o beni arar. Yol ayrıdır. Yalnız ben Doğuluları hiç sevmiyorum. Bu benim kendi yapım. Devlete karşı olan düşmanlıklarından dolayı. Bizim orada aslan gibi askerlerimizi şehit etmelerinden dolayı... Şimdi hepsinde olmasa bile yüzde 90'ında o meyil vardır. Benim görüşüme göre yüzde 10 çıkar. Vatanını gerçekten seven yüzde 10 çıkar. Gerisi hep orada şehit olan askerlerimize sevinen insanlardır.

Bu işle uğraşanlar ne kazanıyor?

Ben kendi kazancımı söyleyeyim. Yılda 30 milyarın üstündedir. Ancak benim işim sadece mafyacılık değil. Mafyacılığın dışında da bir sürü işim var. Mesela Ramazan ayları tombala yapıyorum. Bir ay boyunca büyük paralar kazanıyorum. 11 ay çalışan kulübüm var.

Otoparkların çoğu da bu sizin gibilerin elinde değil mi?

Şimdi benim bir yerde bir ağırlığım varsa buranın belirli şeylerini benim almam lazım. Diyelim ki adamın Kadıköy'de ağırlığı var. Orada bir otopark ihaleye veriliyor. O talip olduğu zaman o ihaleye başkası giremez.

Size vermek istemeyebilirler...

Bayılıyorlar. İstiyorlar. Niye? Çünkü o otoparkın sahibi veya belediye veya vakıf bu mafya diye tabir edilen insanlarla dost olmayı çok istiyorlar. Çünkü yarın öbür gün başına bir sıkıntı geldiği zaman onu kim korur? Onun için bizimle iyi görüşmek zorundalar. Yarın başına bir iş geldiği zaman direkt gidip derdini anlatabileceği bir insan kazanmak isterler.

Yani sizinle insanlar iyi geçinmek zorunda mı?

Bizden herkes korkuyor. Medya çok geldi üstümüze. Sebebi nedir, onu da hala çözmüş değiliz. Medya benim gözümde sol kesimin elinde. Bu işle uğraşanların da yüzde 80'i, 90'ı ülkücü kimliği altında...

Neden ülkücüler? Sizin deyiminizle 'mafya diye tabir edilen insanlar' neden ülkücü oluyorlar?

Ülkücülük dürüstlüktür, doğruluktur. Kendilerini dürüst tabir eden insanlar ben ülkücüyüm diyor. '80 ihtilalinden sonra ülkücülerin devlete vermiş olduğu çok şeyler var. Bugün Susurluk kazası bazı şeyleri ortaya çıkarır gibi oldu. Mesela gazetelerde çat pat bir şeyler anlatılıyor. Çatlı, Asala örgütüne karşı kullanıldı deniyor. Sadece Çatlı kullanılmadı. Çatlı gibi binlercesi kullanıldı. Sadece Asala'ya karşı değil, bir PKK'ya karşı da kullanıldı. Devletin diğer işlerinde de kullanıldı. Bunlar devlet için yaptılar. Eee bunlar karşılığında bir şey alacaklar. Ne aldılar. Hiçbir şey alamadılar. Abdullah Çatlı bir kimlik aldı. Onu da bir şey karşılığında yaptığını tahmin etmiyorum. Onu da vatan sevgisiyle yaptı. Vatan, millet, Sakarya... Zaten ülkücülüğün temeli budur. Vatan. Ben başka ülkücülüğü kabul etmiyorum.

Vatan sevgisinin karşılığı bayağı iyi bir para oluyor...

Yalnız ben Doğuluları hiç sevmiyorum. Bu benim kendi yapım. Devlete karşı olan düşmanlıklarından dolayı. Bizim orada aslan gibi askerlerimizi şehit etmelerinden dolayı. Hepsinde olmasa bile, yüzde 90'ında o meyil vardır. Benim görüşüme göre yüzde 10 çıkar. Vatanını gerçekten seven yüzde 10 çıkar. Gerisi hep orada şehit olan askerlerimize sevinen insanlardır.

Canlarını tehlikeye atıyorlar. Şimdi diyelim ben yüzümün akıyla bu işten çıktım. Yurtdışından geldim, Türkiye'ye yerleştim. Benim geçinmem lazım. Bir ihale işi olur. Bu işi de bana devlet vermiştir. Ben devlet için yapmışımdır bu işi. O ihaleyi de devlet ona vermek zorunda hisseder. Vermiştir de. Bu da bu insanlar için suç değildir. Bu insanlar bu ihaleyi niye aldı. Veya o ihaleyi aldı da yalnız kendi mi yedi. Bunda binlerce insan var.

Çatlı olayıyla ilgili ne düşünüyorsunuz?

Ben Çatlı olayında devlete küstüm. Niye sahip çıkmadı? Behice Boran Türk bayrağına sarılıyor da bir Abdullah Çatlı Türk bayrağına sarılınca kıyamet koptu. Biz çok üzüldük. Sayın Sedat Bucak'ın söylemiş olduğu gibi ben Çatlı'yı tanımadan onu bir ağabeyim gibi sevdim. Yıllardır mücadele vermiş. İstanbul MHP Gençlik Kolları eski Başkanı Ali Çakıroğlu akrabam. Onun tanıdığıydı. ☞

Devletten himaye görmeden olmaz

Bu işleri yapan bin ülkücü var

ANAP'lı Yaşar Okuyan

Devlet içinden himaye görüyorlar

Ülkücü diye adlandırılanlar arasında mafya tipi işlerin daha yoğun olduğu doğru. Bu işler himaye görmeden fazla devam etmez. Bir kısmı devletin bazı kesimlerinden himaye görüyor. Ama devletin tümünü kapsamaz.

Sorumluluk Çiller'e uzanır

Ağar'ın istifasıyla bu iş örtbas edilemez. Yeni gelen isim, Ağar kalsaydı dedirtiyor. Eğer Ağar bu işlerin içindeyse, o sorumluluk Ağar'la kalmaz, direkt Çiller'e uzanır.

☞ Bunun mücadelesini komple bütün akraba vermiştir. Çok yüksek görevlerde bulunan akrabalarım var. Biz bunlardan dinliyoruz, değerli insanları öğreniyoruz. Onun ölümü bize çok üzüntü verdi.

Ama bu insan 7 kişinin katili olarak geçiyor. Avrupa'da eroin kaçakçası olarak tutuklanmış.

Medyada yazıyor, ama hiçbirinin ispatı yok. Kokain kullanmıştır diyorlar, ama ispatı yoktur.

Savcının fezlekesinde var. Üzerinden kokain çıktı.

Kimse bunu somut bir şekilde ortaya koymadı. Zaten kimse de buna inanmaz. Çatlı üst düzeyde hizmetler vermiştir. Devlet için büyük hizmetler vermiştir. Onun için üst düzeyde insanlarla birliktedir. Çatlı ömrünün yüzde 80'lik bölümünde mücadele etmiş bir insan. Güzel işler yapmış. Bunun yanında devlet onun bir bayrağa sarılmasını çok görmüş. Bunun gibi şimdi kullanılan çok insan var.

Kullanılıyor mu?

Kullanılma değil. Bu vatan sevgisinden yapılan bir iştir.

Devlet niye ihtiyaç duyuyor bu insanlara?

Devletin yapamayacağı çok iş vardır. Yurt içinde olsun, yurt dışında olsun.

Çatlı en üst düzeydekilerle ilişki içinde. Sizler gibi insanların bu işlerle ilgisi nasıl oluyor? Siz böyle bir şey üstlendiniz mi?

Bugüne kadar üstlenmedik, ama bize düşerse üstleniriz. Eğer gelirse..

Ne gelebilir mesela?

Vatan için, millet için çok zararlı bir insan. Diyelim bugün PKK gündemde. PKK'ya çalışanlar var. Yalnız devletin ispat edemediği insanlar var. Mesela Behçet Cantürk. PKK'nın beyaz kanalı. PKK'ya para kaynağı. Bunun ortadan kaldırılmasında, ben zannetmiyorum ki kendi kendine kalktı ortadan...

Yani bu alemdeki insanlar devletle iyi ilişkiler içinde..

İyi olmak zorunda, devlete karşı bir şeyi olmaz bu tür insanların. Devlete zarar verecek hareketleri olmaz. Devleti seven, milleti seven insanlardır hepsi...

Polisle de kötü bir ilişkiniz olmuyor...

Niye olsun ki? Bu polis biliyor ki, bu insanlar bize mermi atmaz. Mafyayı koruyor diye polisin üzerine düşülüyor...

İç içe diye düşünülüyor...

İç içe diye düşünülmesi yanlıştır. Hiçbir polis hiçbir mafyayla iç içe olmaz. Dostlukları olabilir. Arkadaşlıkları olabilir. Bizim de bir dünya polis arkadaşımız, dostumuz var. Polisle diyaloğumuzun iyi olması hem polis için iyi, hem bizim için iyi...

Peki ülkücülükten bahsettiniz. Diyelim x semtinde Ülkü Ocakları var. Ülkü Ocakları'yla bu insanların arasındaki ilişki nedir?

Ben ülkücülere bu konuda karşıyım. Ülkücü bir insan gayrimeşru kovalayamaz. Duyuyorum, "Ocaklar tahsilat yapıyor" diye.

Yanlış mı?

Çok yanlış. Çünkü ülkücülük benim için çok mukaddestir.

Ama siz bu insanların çoğu ülkücüdür demiştiniz.

Ülkücüdür ama ocakla işi yoktur. Ben kendim ülkücüyüm. Daha hiç bir ocağa çıkıp kayıt olmamışım. Hiçbir ocakla ya da partiyle işim olmamıştır.

Ama olması gerekmez mi? Çünkü "gönül olarak bağlıyız" diyorsunuz.

Gönül olarak bağlıyım. Oy zamanı geldiği zaman gider oyumu atarım. Oyumla destеklerim.

Kayıt olmamak mı gerekiyor?

Olmaması değil. Bu davayı, ülkücülük davasını pisliğe bulaştırmamak için..

Ama siz yaptığınızı "pis" bir iş olarak nitelememiştiniz...

Normal vatandaşlar bize ne gözle bakıyor?

Yeraltı dünyası...

Yeraltı dünyası nedir; gizli, saklı, ne olduğu belirsiz...

Aslında her şey yerin üstünde, açıkta... Ülkücülükle ve ülkücü örgütlenmelerle sizin aranızdaki ilişkiyi tam anlayamadım...

Genelde ben ülkücüyüm deyip de bu aleme çıkan insanları tasvip etmiyorum.

Niye? Siz de "ben ülkücüyüm" diyorsunuz...

"Ben ülkücüyüm" derken, tahsilat yaparken, "ben ocaktan geliyorum, ben MHP teştikatındanım" demiyorum. Benim içimde o.

> Hakkımızda dava söz konusu olmuyor. Çünkü görgü şahidi vardır. Ya da adam korkudan 'o yaptı' demiyor. Kafadan 'o yaptı' diye ifade verse bile, sonradan ifadesini değiştiriyor. 'Beni bu vurdu. Onun ilgisi yoktur! diyor. Kendisini vuran belli. Biz zaten onu feda ediyoruz. Kafadan isim verse bile sonradan mecburen cayıyor. Caymak zorunda...

Ben ocaktan geliyorum diye gidip tahsilat yapanlar mı var?

Yapanlar oluyor. Onlara gereken cezalar da genel merkezden veriliyor. Biz gönülden bağlıyız. Oy zamanı oyumuzu atarız. Ve oyunu attırabileceğimiz, nüfuz edebileceğimiz insanlara oy verdiririz. Ocak açılacak, ocağın koltuğu yoktur, koltuğu alınır. Telefonu yoktur, telefonu bağlanır. Veya boyası yapılır. O tür yardımlarımız olur.

Diyelim bir semtte iş çıktı. Orada da hiç ilişki yok, ama ocak var. Ocaktan biri devreye girmez mi?

Ocakta bulunan kişinin bu işle ilgisi olmaması gerekiyor. Onun için ocakları bu işlerden uzak tutmaya çalıştık. Tutmak da gerekiyor. Onun mücadelesini yapıyoruz.

Kamuoyu yanlış anlamasın diye mi?

Bizim kamuoyuyla işimiz yok. Kamuoyu bizim her zaman üstümüzde. Medya, ülkücüleri kötülemek için elinden gelen her şeyi yapıyor. Bugün Alaattin Çakıcı ben ülkücüyüm diye ortaya çıkmadı. Ülkücülük adına da bu işleri yapıyorum diye ortaya çıkmadı. Bunu bu hale getiren medya. Ama o insan ülkücüdür, 80 öncesi ülkücüdür...

Son olaylardan sonra medya olayın üstüne gidiyor. Bu mafya ilişkileri tamamen açığa çıksa, sizin durumunuz ne olur?

Geçen televizyonda söylendi. Bugün bu devlette dışişleri ya da içişleri bakanı olup da bunlardan haberim yok diyen yalan söyler. Bugün bu işin üzerine düşen Mesut Yılmaz ya da Deniz Baykal yarın iktidara geldiği zaman ne yapacak? Yine bu insanlara muhtaç olacaklar...

Niye? Çek- senet tahsilatı için yardım istemeyecek herhalde...

Şimdi Yılmaz, Çatlı'ya saldırıyor. Yılmaz, Çatlı'yı başbakanlığı döneminde bilmiyor muydu? Çatlı'yla belki direkt görüşmemiştir ama hiç ondan haberi olmamış mıdır? Çatlı rahmetli olmamış olsaydı konuşabilirler miydi onun hakkında? Hiçbir türlü konuşamazlardı. Çünkü bildiği çok şey vardı. Hepsiyle içli dışlıydı.

Aranızda islamcılar var mı?

Bu alemde koşanların hepsi inançlıdır. Ben o insanları çok severim. Ben Refah olarak bakmıyorum. İslam Refah'ın tekelinde değildir. İslamiyeti dört- dörtlük yaşayan insanlara çok saygım vardır. Ben dergahlara giderim. O insanlar da bize sıcak bakarlar. Onlar şöyle düşünürler; Allahın şeriatı yürürlüktedir.

Peki size katılmak üzere gençlerden çok talep var mı?

Bütün gençlik bu yolda...

Peki sizce doğru mu bu?

Bence doğru değil, ama gençliğe devlet bir şey veremiyor ki? Vermiş olsa, devletin bu boşlukları olmasa zaten mafyacılık olmaz.

Ama bu işin içinde devlet de var. Son olaylarda ortaya çıktı işte... Medyanın da çabalarıyla "devlet içindeki devlet" çözülebilir mi?

Mümkün değil. Medya patronlarının bu işlerle ilgisi olmadığını nereden biliyoruz. Medya şimdi üzerine gidiyor. Biraz daha gittiğin zaman yukarıdan patron diyecek sana bunu daha karıştırma diye.

Halk üzerine gitse...

Halk hangi duyarlılığı gösterdi ki bunu halletsin. Ağar'ın geçen gün bir açıklaması vardı; "Biz bin tane özel operasyon yaptık" dedi. Niye bir partili çıkıp da ona açıkla onları demedi.

Peki sizin gibi insanlardan devlet işlerinde kullanılacak olanlar nasıl belirleniyor, nasıl seçiliyor?

Çok atik olacak. Eğitimli olacak. Devlet birisini durup dururken pat diye almıyor. Devletin MİT'i var, istihbaratı var. Onlar araştırıyor. Abdullah Çatlı. Gene oraya geldik. Geçmişi belli, eğitimi belli, yaptığı mücadele belli. Bu insan seçilmiş, alınmış. Bunun gibi seçilip alınan binlerce insan var...

Katları düşerken...

Bu öyküyle, Avrupa'nın kapısını yıllardır aşındıran ülkemizin düşmüş olduğu hal arasında tuhaf bir benzeşme var. Bu benzeşme en çok emperyalistlerin kendi yararlarına olan uygulamaları bizim yararımıza bir şeymiş gibi telaffuz etmesinde kendisini gösteriyor. İçine düştüğümüz cehennemin nasıl oluştuğunu düşünüyorum da, dilimin ucuna bir cümle gelip takılıyor: Her şey NATO'ya girmemiz ile başladı!..

Levent GÖKSU

İtalyan yazar Dino Buzzati, "Yedi Kat" adlı öyküsünde, aşağı doğru inildikçe hastanın durumunun kötüleştiği bir hastaneyi anlatır. Her bir katın tedavi yöntemleri, seçilen eşyalar ve kullanılan renkler açısından kategorik bir düzenlemeye tabi olduğu bu hastanede, yönetim, hastayla olan ilişkisini "razı etme" temeli üzerine oturtmuştur. Söz konusu kategorik düzenlemenin bir gereği olarak, sorunu olanlar, önce yedinci kata kabul edilirler. Burası, açık havayla iç karartıcı alt katlar arasına yerleştirilmiş bir tür bekleme odasıdır. Yeni gelene ilk söylenen şey, hasta bile sayılamayacak denli sağlıklı olduğudur; azıcık bir gayret ile, ama şüphesiz doktorların önerdiği tedavi yöntemine sıkı sıkıya bağlı kalarak öteye, sağlıklı insanların dünyasına geçebilecektir.

Katlar arası yolculukta aslolan "rıza göstermek"tir. Hasta, bir kat daha inmenin ölüme biraz daha yaklaşmak olduğunu bildiği halde, giderek daha da yoğunlaşan tedavi yöntemlerine, yukarı çıkmasına yardımcı olacağı umudu ile rıza gösterir. Asıl ilginç olan, bir kattan diğerine düştüğünde oraya ait olmadığını düşünmesidir. O, aslında sağlıklıdır, kendisine haksızlık yapılmıştır; geçici bir durumdur bu, bir süre sonra gerçek anlaşılacak ve o, olması gereken yere geri dönecektir.

Bu öyküyle, Avrupa'nın kapısını yıllardır aşındıran ülkemizin düşmüş olduğu hal arasında tuhaf bir benzeşme var. Bu benzeşme en çok emperyalistlerin kendi yararlarına olan uygulamaları bizim yararımıza bir şeymiş gibi telaffuz etmesinde kendisini gösteriyor. İçine düştüğümüz cehennemin nasıl oluştuğunu düşünüyorum da, dilimin ucuna bir cümle gelip takılıyor: Her şey NATO'ya girmemiz ile başladı!...

Evet her şey, ABD' yi "müttefik" kabul edip, Atlantik Paktı anlaşmasına imza atmamızla başladı. İmza yeni bir sorumluluk tarifi ve yeni müeyyideler demekti. Sorumlu bir ülke olarak sözleşmenin şartlarına uyduk ve Kore'ye asker yolladık. Bu, bozulmanın başlangıç sözcüğüydü; kurtuluş savaşıyla mazlum halkların mücadelelerinde simge haline gelmiş bir ülke olarak, ABD emperyalizminin öncülüğünde Kore'yi işgal ediyorduk. İlk katı böyle düştük. Geriye, N. Hikmet'in Kore'de şehit düşen bir teğmenin ağzından Adnan Menderes'e yazmış olduğu bir şiirle birlikte çocukluğuma ait bir görüntü kaldı: açıldıktan birkaç yıl sonra yapsatçı müteahhitlere direnemeyen Kore'linin kahvesi ve onun, binlerce mil ötede hiç tanımadığı topraklar üzerinde bırakmak zorunda kaldığı bacağının sızısı..

Karikatür- Musa KART

Amerikan belgelerinden öğreniyoruz

İşbirlikçilik, kanserojen bir hücre gibi içimize sızmış ve bağımsızlık artık karakterimiz olmaktan çıkmıştı. Sızma harekatının 1950'li yılların sonunda tamamlandığını ve vücut bütünlüğümüzün daha o zamandan yok edildiğini, yıllar sonra açıklanan Amerikan belgelerinden öğrenecektik. 1963 Küba krizi sırasında Amerika, Küba'da konuşlanmış Sovyet füzelerinin kaldırılması için Türkiye kozunu kullanmış, anlaşma sağlanamadığı takdirde İncirlik'teki rampalardan fırlatılacak füzeler aracılığı ile Sovyetler'i vurabileceğini belirtmişti. Bu, savaş demekti ve eğer kriz çözümlenmeseydi "bağımsız Türkiye Cumhuriyeti" yurttaşları, savaşın taraflarından biri olduklarını, ülke toprakları olası bir Sovyet misillemesiyle karşılaştığında öğreneceklerdi. Yıllar birbiri peşi sıra devrilmeye devam etti. 1965, '70, '80.. 12 Mart ve 12 Eylül düşüşün tescilli dönemleriydi. "Ordu kılıcını attı" diyerek darbeye alkış tutan kimi safdil aydınımız, akrostiş tekniği sayesinde ucu kendilerine de dokunan bir işkenceler ülkesi haline dönüştüğümüzü geç de olsa anlamışlardı. Ama ödenen bedel çok ağırdı: Üç fidan kurban verilmişti darağacına ve Kızıldere, aldığı on canla benzerleri sonraya taşınacak bir yargısız infaz pratiğinin yolunu açmıştı. 12 Eylül'de kamuoyu bir kez daha "demokrasi"nin askıya alınmasına ikna edildi. Kardeş kavgasına son vereceği düşüncesiyle cuntaya rıza gösterenleri çok değil birkaç yıl sonra hoş bir ironi bekliyordu. 1984 Eruh ve Şemdinli baskınları, dünyanın en gerici anayasalarından biri olan '82 Anayasası'yla teminat altına alındığı varsayılan "iç barış"ın bir ilüzyon olduğunu Türkiye ve dünya kamuoyuna ilan ediyordu. Gündemde artık Kürt sorunu vardı. Ve yaklaşık otuz yıl önce Kore'ye asker gönderen Türkiye Cumhuriyeti, bu kez kendi egemenlik alanının güneydoğusunu kontrol altına almak için eşine az rastlanır bir savaş mekanizmasını harekete geçiriyordu. Çakıltaşı.. bir karış toprak.. misak-ı milli.. Kim böldürtmeyiz diye daha fazla bağırırsa o daha çok kahraman oluyordu. Üç, beş, on.. ilk ölüler sessizce toprağa verildi. Ama ölenlerin ardı arkası kesilmiyordu. "Bu kez köklerini kazıyacağız" açıklamalarını takiben gerçekleştirilen her "Bahar Operasyonu"ndan sonra sanki daha çok ölüyorduk. 12 Eylül'ün yaratmış olduğu toplumsal travmanın boyutu korkunçtu; kuşkucu, köşe dönmeye koşullu suskun bir toplum yaratılmıştı. Türkiye, bir iç savaş ülkesine çoktan dönüşmüştü; ama bu ülkenin yurttaşları, sorunu sanki bütün bu olan bitenler bir başka ülkenin sorunuymuşcasına uzaktan izlemeye devam ediyorlardı.

Sülaleler ve çeteler döneminin henüz başlangıç evresindeydik. Körfez krizi patlak verdi. Reis-i cumhur, Sam Amca'nın gösterdiği istikamet doğrultusunda elini uzatarak bir koyup yirmi alacağımızı muştuladı. Ve fakat, mukedderat; bize yine "hepsini koy" geldi. Kandırılmanın bu seferki faturası çok daha ağırdı: Komşu ülke topraklarında at koşturmak isterken kendi topraklarımız üzerindeki egemenlik hakkımızı kaybetmiştik; Çekiç Güç, NATO'ya girmemizle birlikte yakamıza nazar boncuğu gibi asılan Amerikan üslerinin bu kez daha geniş ölçekli bir coğrafya üzerinde ve çokuluslu bir bileşenle karşımıza çıkartılmasıydı. Ne geleneksel devlet politikası kalmıştı ortada, ne de hukuk devleti. Pentagon doktorlarının demokrasi için gereklidir diyerek yapmamızı istedikleri her uygulama bizi ölüme biraz daha yaklaştırmış; geçici olduğunu düşündüğümüz halsizlik kalıcılaşma eğilimine girmiş, yüksek ateş nöbetleri sıklaşmıştı. DGM savcısının yargının bağımsız olmadığı yollu ikrarı tam da bu aşamada geldi. Ve bizler, yakınlarını karakollarda arayıp da bulamayan yurttaşlar olarak söylenmeyeni de duyduk: Yargının bağımsız olmadığı yerde polis devletinin terörü vardır ve faili meçhul cinayet dosyaları..

'Kayıt dışı' icraatlar teyit ediliyor

Öykünün bundan sonrası ancak Amerikan filmlerinde rastlanabilecek bir finali çoktan hak etmişti. Yakılan köy ve ormanların, çöpte ekmek aramak zorunda bırakılan çocukların ve otel odalarında kollarında şırıngalarla öylece kalıvermiş genç bedenlerin ahının tutmasına mı yorarız bütün bu olanları, yoksa ilahi takdire mi, bilmiyorum, ama şurası kesin: Sözcüğün gerçek anlamında at izi it izine karışmış bulunuyor; ortada katliam sanıkları, emniyet müdürleri, politikacı ve aşiret reislerinden oluşan bir çete var.

Susurluk kazası, bu çetenin eroin ve silah kaçakçılığından arsa ve cazino ihalelerine uzanan "kayıtdışı" icraatlarının teyit edilmesi anlamına geliyor ve yanı sıra demokrasinin kayıtdışılığının.

Nitekim, olaydan birkaç gün sonra, kayıtdışı icraatların mümessillerinden eski İçişleri Bakanı, huzuru sağlamak için gizli tutulmuş 'bin operasyon' yaptıklarını açıkladı. Bu bir tevilli ikrar mıdır derken, haber ajansları, hala Dışişleri Bakanı olan bir diğer mümessilin açıklamasını geçtiler:

"Yunanistan'ın engellemelerine rağmen Türkiye, Batı Avrupa Birliği Silahlı Örgütü'ne tam üye olarak katılmıştır. Ülkemize hayırlı olmasını diliyorum."

Dibe vurduk. Son kattayız. Çürümenin kesif kokusu can çekişenlerin hırıltılarına karışıyor. Başımı öbür tarafa çeviriyorum. Güneşlikler, gizemli bir elin emrindeymişcesine ağır ağır inerek ışığın yolunu kapatıyorlar.

Son kattayız. Düşülecek bir başka kat yok!

Paneller, anma toplantıları, duvar gazeteleri, bildiriler, faşist saldırılar...

Üniversiteler hareketli günler yaşıyor

Bülent YOLDAŞ

Üniversite öğrencileri '6 Kasım YÖK'ü protesto eylemi' sonrasında kampüslerinde ve fakültelerinde akademik- demokratik talepler çerçevesinde mücadelelerine devam ediyorlar. 6 Kasım eyleminden sonra okullardaki yıldırma operasyonları, gözaltılar ve faşist saldırılar da devam ediyor. Üniversite gençliği bir yandan akademik- demokratik talepleri çerçevesinde mücadeleyi sürdürürken, diğer yandan da öğrenci hareketini sindirmeye yönelik baskılara direniyor.

İ.Ü. SBF kurucusu Ümit Doğanay anıldı

İstanbul Üniversitesi Merkez Kampüs fakültelerinde öğrenim gören öğrenciler üzerinde, 6 Kasım sonrasında baskılar devam ediyor. 26 Kasım'da 20 öğrenci, 27 Kasım'da ise 6 öğrenci gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar birer gün nezarette tutulduktan sonra serbest bırakıldı. Öğrenciler, gözaltıların devam edeceğinden endişe duyuyorlar. Baskıların sona erdirilmesi için, üniversite çalışanları ve öğretim üyeleriyle birlikte, rektör Bülent Berkarda ile görüşme hazırlığındalar.

Öte yandan Siyasal Bilimler Fakültesi (SBF) öğrencileri ve öğretim üyeleri, 1978 yılında faşistler tarafından katledilen SBF kurucusu Prof. Dr. Ümit Doğanay'ı katledilişinin 18. yılında andılar. 21 Kasım perşembe günü SBF konferans salonunda gerçekleştirilen anma toplantısına SBF Dekanı Ali Ülkü Azrak, Prof. Dr. Cemil Oktay ve bir SBF öğrencisi konuşmacı olarak katıldılar. Prof. Dr. Bakır Çağlar'ın, isteyen öğrencilerin anmaya katılabilmeleri amacıyla dersine bir süre ara verdiği toplantıya yaklaşık 250 kişi katıldı. Anma toplantısında, Doğanay'ı vuranların devlet tarafından bulunmak istenmediğine ve tersine korunduğuna dikkat çekilerek, bugün de benzer olayların yaşandığı vurgulandı.

Üniversite kampüsleri şu günlerde çeşitli etkinliklere sahne oluyor.

İ.Ü. İletişim Fakültesi'nde panel

İ.Ü. İletişim Fakültesi Öğrenci Cephesi, Susurluk kazası ile ortaya çıkan devlet- mafya- aşiret ilişkileri ile ilgili olarak bildiri dağıttı ve afişleme yaptı. Öğrenciler, devlet içindeki gizli ilişkilerin bir örneğine üniversitelerdeki idare- faşist- polis işbirliği ile tanık olduklarına dikkat çektiler. Ayrıca İletişim Fakültesi Öğrenci Cephesi, basın yasasında yapılması düşünülen "sansür değişikliğine" geleceğin basın çalışanları olarak tepkilerini dile getirdi. Öğrenciler "sansür yasası" anlamına gelen girişime afiş ve duvar gazetesi ile karşı çıkıyorlar. 2 Aralık Pazartesi günü İ. Ü. İletişim Fakültesi'nde konuyla ilgili basın açıklaması yapacak olan İletişim Fakültesi Öğrenci Cephesi, 4 Aralık Çarşamba günü "Basın Yasası Değişikliği ve Sansür" konulu bir panel gerçekleştirmeye hazırlanıyor. Saat 11.00'de başlayacak ve 3-4. Anfi'de yapılacak panele konuşmacı olarak katılacak isimler ise şöyle: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nail Güreli, Basından Sorumlu Devlet Bakanı Namık Kemal Zeybek, İ. Ü. İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Oktay Verel ve İ. Ü. İletişim Fakültesi öğrencisi Özcan Altunkaya.

İ. Ü. İktisat Fakültesi'nde panel

İktisat Fakültesi öğrencilerinin oluşturduğu Ekonomi Kulübü, bölümlerine ilişkin paneller gerçekleştiriyorlar. Ekonomi Kulübü 29 Kasım cuma günü, saat 13.45'te Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Şule Necef'in katıldığı, "Yeni Üretim Teknolojisi ve Eleştirisi" konulu bir panel gerçekleştirdi. Ekonomi Kulübü, 6 Aralık cuma günü saat 13.45'te "Küreselleşme ve Yeni Dünya Düzeni" konulu bir panel düzenleyecek. Panele konuşmacı olarak Hayri Kozanoğlu katılacak.

M. S. Ü. Fındıklı Kampüsü'nde duvar gazetesi

Mimar Sinan Muhalif Cephe, Susurluk kazası ve basında sansür yasası kapsamında çalışmalarını sürdürüyor. Öğrenciler mafya- devlet- aşiret ilişkileri ile ilgili olarak başlattıkları kampanya çerçevesinde Abdullah Çatlı'nın suç dökümünün yer aldığı, "suç kimliği" adlı bir duvar gazetesi hazırladılar. Öğrenciler basında sansür yasasıyla ilgili olarak da 26 Kasım salı günü 32. Gün Programı metin yazarı Rıdvan Akar'ın katıldığı "Basın ve Demokrasi" konulu bir panel düzenlediler. Saat 15.00'te Fen- Edebiyat Fakültesi Anfisi'nde yapılan panelde Rıdvan Akar, basının üç temel sorunu olduğunu ve bunların sansür, sendikasızlaştırma ve promosyon olduğunu vurguladı.

M.Ü. Haydarpaşa Kampüsü'nde faşist saldırı

27 Kasım çarşamba günü, Marmara Üniversitesi Haydarpaşa Kampüsü'nde kitap standı açan solcu ve muhalif öğrencilere Nizam-ı Alem Ocakları üyesi faşistler saldırdı. Saldırı ardından öğrenciler, yaralı arkadaşlarını hastaneye kaldırırken, Tıp Fakültesi'nde toplanan faşistlerin, kantinde oturan solcu bir öğrenciyi ağır biçimde dövdükleri bildirildi. Daha sonra bir basın açıklaması yapan öğrenciler, bir arkadaşlarının ağır yaralı olduğunu, Cerrahpaşa Hastanesi Beyin Cerrahi Bölümü'nde tedavi altına alındığını ve durumunun ciddi olduğunu belirttiler. Ayrıca öğrenciler, olaylar yatıştıktan sonra okula gelen Çevik Kuvvet'in saldırganlara müdahale etmediğini ve 4 solcu öğrenciyi gözaltına aldığını söylediler.

Parti bayraklarını havaya kaldırmanın tam zamanı!

M. Kemal KAÇAROĞLU

Yıllardır politikanın dışına düşmüş, mücadele refleksleri zayıflamış ve toplumsal meşruiyetini büyük ölçüde yitirmiş olan sosyalist hareket ÖDP ile önemli bir çıkışı gerçekleştirmiştir. ÖDP ile birlikte sosyalist hareketin yeniden yapılanması açısından da ciddi bir adım atmıştır.

Bugün geriye dönüp baktığımızda, kuruluştan bu yana çok kısa bir süre geçmiş olmasına rağmen, başlangıçtaki kuşkuların, tedirginliklerin geride kaldığını görmekteyiz. Uzun yıllar farklı örgütsel ve siyasal pratikler içinden gelerek, farklı gelenekler olarak kendini kurmuş olan grupların bir çırpıda ortak dil, davranış ve ruhsal ortaklığı yakalaması kolay olamazdı. Bu nedenle başlangıçtaki kuşku ve tedirginlikleri hoş karşılamak gerekiyor. Geçmişin olumsuzluklarından dersler çıkararak böyle bir ortak oluşumun gerçekleştirilmesine katkıda bulunmuş olan gruplar ve bireyler gerekli hoşgörü ve siyasal olgunluğu göstererek ilk dönemi başarıyla atlatmışlardır. Tabii başarı kavramı yanlışlıkların, eksikliklerin olmadığı anlamına gelmiyor. Söz konusu olan kervanın yola çıktığı ve kendini artık yolda kurma konusundaki kararlılığıdır. Aynı zamanda eksikliklerin de yolda düzeltilerek yürüneceğinin bilincine varılmasıdır.

Artık partide grupların meşruiyeti ve onların kendilerini platformlar olarak ifade etmeleri büyük ölçüde rahatsızlık olmaktan çıkmıştır. Dolayısıyla çoğulculuğun içselleştirilmesi yolunda azımsanmayacak bir yol alınmıştır. Parti, ideolojik ve örgütsel inşa sürecini henüz tamamlamış değildir. Ve kısa sürede bunun gerçekleşme olasılığı yoktur. Bu, ancak mücadele süreci içinde, mücadelenin ihtiyaçlarına cevap veren bir yerden adım adım geçekleşecektir.

Ortak bir "PARTİ KİMLİĞİ"nin şekillenmesi ancak sıcak bir siyasal mücadelenin ihtiyaçlarına cevap veren süreç içerisinde gerçekleşecektir.

Ortak cevaplar

Partinin devrimci bir odak durumuna gelmesi "nasıl bir örgütlenme anlayışı, siyaset yapma ve çalışma tarzı ve mücadele anlayışı" sorularına verilecek ortak cevaplarla ilgilidir. Siyaset yapma ve çalışma tarzı konuları son Parti Meclisi toplantısının esas gündem maddesi idi. Bu sorunun bütün örgüt tarafından tartışılması yönünde bir eğilim benimsenerek zamana yayılan bir tartışma süreci başlatılmıştır.

Bunun yanında örgütsel inşa süreci bugün partinin önünde temel sorunlardan biri olarak durmaktadır. Partinin son raporuna göre, 54 il ve 245 ilçede örgütlenmesini tamamlamış olması bizi yanılgıya düşürmemelidir. 20.000 üyeye ulaşmış olması da aynı şekilde değerlendirilmelidir. Bunun seçim örgütlenmesi açısından bir anlamı olabilir. Fakat toplumun sorunlarına bütünlüklü bir çerçevede yanıt verecek ve dolayısıyla toplumsal muhalefetin önderi olma iddiasına taşıyacak bir partiden söz ediyorsak durum farklılaşır. Kendisini düzen partilerinden ayıran ve toplumun sorunlarının çözümüne talip bir partinin örgütlerinin de buna uygun sahici özellikler taşıması gerekmektedir.

Her şeyden önce il, ilçe ve belde gibi örgütlerinin yönetici organlarını oluşturan insanların önemli bir ağırlığının yapacağı işin bilincinde olan ve onun sorumluluğuyla davranan kişilerden oluşması gerekmektedir. Halbuki yerel örgütlerimizin birçoğunda görev almış olan kadrolar içinde bu konumda olanlar azınlıktadır. Parti programının ve politikalarının kavranıp, buna uygun bir politik çalışmanın yürütülmediği durumda kitlelerle ilişki nasıl kurulacaktır? Bu sorun parti kadrolarının eğitim sorununu gündeme getirmektedir. Ve partiye bu konuda önemli bir görev yüklemektedir.

Bunun yanında parti üye yazım kampanyalarına, arka planı yeterince doldurulmadığından, yer yer yanlış anlamlar yüklenmektedir. Şöyle ki, ne kadar fazla üye yazarsa o kadar iyi örgüt olunacağı kanaati yaygındır saflarda. Bir kitle partisinden söz ettiğimize göre üye fazlalığı bir sorun değildir. Aksine istenen bir durumdur. Ama tek başına bu nokta partinin üstlendiği emekçilerin, ezilenlerin sesi olma misyonuna uygun düşmez. Çünkü üyeleri işlevli olmayan bir parti bu misyonu gerçekleştiremez.

Çalışma ve yaşam alanları

Üyelerin işlevliliğinden aylık veya haftalık üye toplantılarına veya genel bir etkinliğe katılmaları anlaşılmaktadır. Bu zaten olması gereken şeydir. Sorun, partinin politikalarının kitlelere taşınması, benimsetilmesi çabalarına aktif olarak katılıp katılmadıklarıyla ilgilidir. Bu da, partinin çalışma ve yaşam alanları diye tarifledigi yerlerde büro, komisyon ve birimlerden birinde yer alıp ona uygun bir faaliyet sürdürmeyi gerekli kılar. Ama birçok yerel örgütümüz henüz böyle örgütlü bir çalışmayı başlatabilmiş değildir.

Yönetici organlarda parti işlerinin birkaç kişinin sırtına yüklendiği yaygın bir durumla karşı karşıyayız. Üyelerin önemli bir bölümünün siyasal çalışmayı gündelik yaşamının bir parçası olarak görmediği bir partinin düzeni değiştirme iddiası da havada kalmaya mahkumdur.

Bu nedenle hepimize önemli sorumluluk düşmektedir. Şüphesiz bunun zaman alacağı ve sabırlı, titiz bir çalışmayı gerektirdiği açıktır. Politik refleksleri zayıflamış ve moral değerleri oldukça yıpranmış olan üyelerin canlı siyasal pratiğin bir parçası olabilmesi, partinin toplumun beklentilerine uygun politik gündemi yakalayan bir yerden göstereceği performansla, yaratacağı heyecanla ilgilidir. Heyecanın buna ihtiyacı açıktır.

SUSURLUK VAKASI ile ilgili olarak ÖDP'nin MAFYA-DEVLET-SİYASET eksenli son ANKARA SÜPÜRME HAREKETİ böyle bir heyecanı yaratmıştır. Gerek eyleme atılmış olan partililerin ve gerekse katılamamış olanların bu eylemin sonuçlarından etkilendiği açıkça görülmektedir. Bu heyecanla yetinilmemeli, işe ve dışa dönük planlı etkinlikler ve çalışmalarla bunu destekleyen bir çerçeve üretilmelidir. İnsanlar yaptıkları işin ürününü gördükçe işe daha bir şevkle sarılırlar.

İnsanlık tarihi özgürlük mücadelelerinin öyle kolay, diyetsiz kazanılmadığının örnekleriyle doludur. Özgür ve aydınlık bir dünyayı kazanmak için yola çıkanların da daha çok özverili bir çaba içinde olmaları gerekiyor.

Parti bayraklarını havaya kaldırmanın tam zamanı...

Öyleyse hepimiz görev başına!

Tüm "çöpleri" süpürüp, "çöplüğe" atana kadar eylem sürecektir!

kim 'mahzun' ki artık?

filiz özdem

Çeviri kokan bir televizyon diliyle söyleşiyoruz birbirimizle: "Üzgünüm" diyoruz... "Üzgünüm, seni kırmak istemezdim"... Nedense bu sözcükleri duyduğumda saçlarım diken diken oluyor ve kulaklarımda tehlike çanları çalıyor... Her şeyin alabora olduğu, dilin her şeyi çok kolay ve çabuk telaffuz ettiği bu zamanda, özellikle sözcüklerden kuşku duymak gerekiyor çünkü... Çünkü biri sizi kırmak istemediğini söylüyorsa, bu tam da şu anlama geliyor: Senin bir ağaç gibi kurumanı bile beklemeden, rengarenk yemişlerin yeşili dallarından sarkarken, onları kırıp atacağım...

Ayrıca zaten kimse üzgün falan da olmuyor. Ya da "üzgünlük" "mahzunlukla" bir ve aynı şey olmuyor.

Mahzunluk, gönüle işleyen bir üzgünlüktür. Ama sözlerin sarfedilen şeyler olduğuna inananların zamanında, sözlerin özüne inananların, sözün ağırlığına hala umutsuz, ama yılmayan bir inançla inananların sözleri elbette bir anlamda sarfedilmiş oluyor. Çünkü ağızdan dökülen sözcükler karşısındakinin ancak kulaklarına ulaşıyor, ama ne beynine ne de yüreğine dokunabiliyor. İşte o zaman, hayatın bütün sihiri ve şiiri bozuluyor. Hayatın şiirini ve sihirini kaybedenler de artık hiçbir şeye izin vermiyorlar. Bu noktada, sinema açısından yüzümüzü ağartan ve "Yeşilçam sıradan insanları keşfetti" görüşüyle, övgüler alan Derviş Zaim'in yönettiği Tabutta Rövaşata ya da İrfan Tözüm'üm yönettiği Mum Kokulu Kadınlar filmindeki insanlar, aslında sıradan insanlar değil, ancak sıradışı insanlar olarak nitelendirilirse paye almış olurlar.

Ahmet Uğurlu, Ayşen Aldemir ve yönetmen Derviş Zaim filmin setinde bir arada.

Ahmet Uğurlu'nun canlandırdığı Mahzun'un mahzunluğu da filmin bir sahnesinde yakındığı; "artık hiçbir şeye izin verilmeyen" bir dünyadan kaynaklanmaktadır.

Mahzun bu dünyanın kıyısında duran bir "tutunamayan"dır; sokakta yaşayan, genellikle işsiz, iş bulduğu zamanlarda da işini iyiniyeti ve düşlerin peşinden gitmesi yüzünden kısa sürede kaybeden bir "yarım akıllı"dır. O, bu dünyaya içinden bakamayacak kadar bu dünyanın ve değerlerinin dışında bir insandır. En büyük hayali ve lüksü, geceleri araba "çalmak"tır. Bunda da kötü bir amacı yoktur; biraz da ısınmak amacıyla, ödün(ç)aldığı arabalarla şehri şöyle bir turladıktan sonra arabayı parlatıp, tozunu alarak yine yerine bırakır.

Mahzun; dostluk, iyilik, değer verme, yardım etme, paylaşma, dayanışma gibi eskimiş değerlere sahiptir. Böylece, onun bu zamana yabancılığı da dayanağını bulmuş olur. Rumeli Hisarı gibi eski bir mekanda çekilmiş olması bu vurguyu pekiştirir ve deniz kıyısı, çay bahçesi, balıkçılık, Mahzun'un önce hayran olup kendine dost seçtiği, sonra açlığa yenik düşüp tam yiyecekkken suçüstü yakalandığı "devlet malı tavuskuşuyla" ilişkisi, sokaktaki üç beş dost gibi "ilkel ve sıcak" öğeler, duygusal alışverişimizin koptuğu eski bir dünyanın tabloları olarak önümüze serilir. Mahzun'un aşık olduğu eroinman kız, Hisar'ın kapısında bekleyen bekçi, "haberler", futbol maçları ve ardından yaşanan hengame, "karakol manzaraları" ve polisler, doktor ve çay bahçesini işletenler, ülkemizde yaşanan ve "her şeyin" yasaklandığı bir ortamda boyveren yabancılaşma, yalnızlaşma ve yozlaşmayı özetleyen naif sahneler olarak filmin karelerinde yerini alırken, hegemonik ve sürekli tüketen bir toplumun çürümüşlüğünü serimler. İyiliğin gereksiz bir öğe olarak anlaşıldığı, içeriksiz bir dünyadır artık bizi saran. Duyarsızlık diz boyudur ve hepimiz "çok üzgünüzdür"... Mahzun olmak gereksizdir; çünkü zaten kimse kimseyi kırmak istememektedir! Mahzun olmak, sokaklardan kopanlara özgü bir duygu değildir, hele hele "çok üzgün" olanlara göre hiç değildir. Sefaletin ortasında bir derviş gibi yaşayan Mahzun bunu bir kez daha yüzümüze vurur... Ve bize şu soruyu sordurtur: Hangimizin yaşadığı sefalet?

Bu çürümeden pay almak istemeyen, Mahzun gibi "mahzun olanların" halinden mahzunluk duyan ve içeriksiz bir hayatı kabul etmeyenlere yapacak tek bir şey kalıyor: SÖZ'üne, sokağına ve hayatına sahip çıkmak...

Düşleri korumak için, belki oyalanmak gerek bir zaman!

Ahmet MÜFİD

"Sonrasızca oyalanmaktaydı" der İbrahim için Kierkegaard, "iman şövalyesi"ni tanımlarken ve İbrahim'in saltık inancın simgesi olduğunu anlatmaya çalışırken. Öykü bilinmektedir; Tanrı İbrahim'e "insan ırkının en şanlı züriyetini" vaadeder, kutlu bir oğuldur bu. Yüz yıla yakın İbrahim oyalanarak, sanki bir inzivada yaşar gibi inanç içinde bekler. Tanrı alay ediyordur sanki, bu kez de doğan çocuğu kurban etmesini ister. İbrahim o yaşlı haliyle yedi gün yedi gece yedi kat Moria dağına çıkar ve tereddütsüz bıçağını çeker. Tanrı oğlunun yerine bir koçu kurban etmesi için İbrahim'e yollar... Aslolan sınavdır ve inançtır.

Yanılsamalarla dolu bir mağarada yaşıyoruz. Eğer ederini ödersek mucizeler satın alınabileceği bir imaj devrinde. Çağımızın trajik kahramanları korkunç iletişim ağının şatafatı ve hızı içinde eyleme geçiyorlar ve acılarının karşılığını mucizevi başarılar olarak geri alıyorlar. Shindler'in Listesi'nin son sahnesinde Steven Spielberg mezarlıkta çiçek bırakırken, milyonlarca dolar ve kişisel yücelme hakkını kazanıyor, toplumsal bir arınmayı gerçekleştiriyor sanki, bir bilet parasına. Oysa İbrahim'in öyküsünde, İbrahim güvenceden yoksun salt bir düş için beklemeyi öne çıkartır. Evet gösterişsizdir, daha da trajik olanı, bedeli için acı çektiği yerde ödülünü de kaybetmekle karşı karşıyadır.

Salt arayış, inaç ve başkaldırıdır gerçek düş savaşçısının yaşam araçları da, aynı zamanda amacı da. O sonuçlarla ilgilenmez neredeyse, sanki oyalanıyor gibidir; bir etik ve estetik ışıldakla karanlığın ortasında. Burada düş savaşçısı çelişkin bir birlik içindedir. Çünkü düş, doğası gereği vaadedilendir, aynı zamanda ulaşılamayan...

Düş ulaşılınca gönenilen ve ulaşıldığında kirlenendir.

Düş, saltık inanç ve saltık şüpheyle aranabilir.

Düş, başkaldırı ve teslim olmayı barındırır içinde.

Çünkü önyargıları yıkmak için şüphe ve başkaldırı gerekir ki, bu kirlenmeye yol açar elbette. Yani çamurlu bir yolda, eli bıçaklı haramiler varken yürümek, -büyük bir çoğunluğa rağmen yürümek hatta- İsa gibi diğer yanağını çevirerek gerçekleşmez. Şiddeti, kirlenmeyi ve yıkımları barındırır. Karşımızda fasit bir daire var gibi görünmekte. İçinden çıkılmaz gibi görünen iç içe mağaraların güç aldığı, yüzyıllardır bizde içkin kılınan ve dışarıda güneş olmadığını, ışığın yalnızca bir projektörden geldiğini söyleyen iktidar söyleminin bizde içten içe güçlendirdiği bu "bedel-ödül" trampası ve bunun yaygın gerçekleşme biçimleridir aslında bu fasit döngüyü parçalanamaz gösteren. Yani insanın yaşama biçimine yabancılaşması ve meta fetişizmi düşler alanına böylece sızar. Asıl kirlenme de, teslimiyet de, inancın yittiği yer de, düşlerin metalaştığı yerde başlar. Oysa İbrahim oyalanmaktadır ve inancı için ona vaadedilmiş olandan tereddütsüz vazgeçmiştir. Bu anda, bütün karşıt değerlerin çatışması altındadır. Bu anda, bütün karşıt duyguların çatışmasını yaşamaktadır. Bu an, inancın şüpheyle ilk ve son değişim anıdır. Bu an aynı zamanda arayışın sonsuzluğuna bağlanma anıdır. Kazandığından vazgeçme anıdır. (Bolşevik Devrimin, "Paris Komünü'nün 72 gününü 73 güne uzatma savaşı olduğunun" söylendiği andaki verdiği düşgücü ve heyecana bir bakın, bir de reel sosyalizmin bekası için enternasyonalizmden vazgeçmenin yarattığı düş kırıklığına ve inanç zedelenmesine... Kazandı mı sosyalizm? Birçok reel çıkardan vazgeçmiş olsaydı belki Rusya'da sosyalizm daha erken yıkılabilirdi, ama sosyalizm düşüncesi bugün daha güçlü kalırdı sanırım.)

Düş savaşçısının yaşadığı fasit döngüyü İbrahim'in yaşadığı fasit döngü parçalar. Çünkü araç- amaç ilişkisi birleşmiş ve düşler trampa edilebilir olmaktan çıkarılmıştır.

İbrahim'in öyküsünden çıkarılacak sonuçlar bunlarla sınırlı değil. Ne de düş savaşçısının yaşadığı sorunsal bu yazının sınırlarıyla tanımlanabilir. Mağaramızın gerçeklerini ve Düşbaz'ın öyküsünü anlatmaya devam etmek gerek...

• • •

Aslında bunlar yolculuklar... Tuhaf, sevgilimden ayrıyım diye yazıyorum belki, bir düşü yaşatmak için, sonrasızca oyalanıyorum sanki... şimdi;

Bir dergide bazen yazı yazmak... Dünya ölçekli sorunlar hakkında, belki üç- beş bin kişinin okuyacağı, sanki pek bir şey değiştirmiyor görünen bir çaba..

-Hep birlikte söyler gibisiniz sanki; "oyalanmak" bunların hepsi... Varsın "oyalanmak" olsun, İbrahim yüzyıl oyalandı.. İnanç ve düşleri korumak için bazen, belki de "oyalanmak" gerek bir zaman.

'Batı ve Doğu Avrupa'da milliyetçilik ve ırkçılık'

Selami İNCE

Kültürlerarası Eğitim ve Araştırma Enstitüsü- İnterfobi, 'Batı ve Doğu Avrupa'da Milliyetçilik ve Irkçılık' konulu uluslararası bir konferans düzenliyor.

Konferansta Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya ve Avusturya gibi Avrupa ülkelerindeki ırkçılık ve milliyetçiliğin kökenleri, boyutları ve bugünkü şekillenişi üzerine tartışacak olan akademisyenler, Rusya, Polonya, Macaristan gibi ülkelerdeki "yeni ırkçılıklar ve milliyetçilikler" hakkında da bilimsel bildiriler sunacaklar.

1994 sonbaharında Türk, Kürt ve Almanlar tarafından kurulan ve kültür, bilimsel araştırma ve eğitim alanlarında faaliyet gösteren İnterfobi adına konferansa katılan Gazi Çağlar ise sunacağı "Savaş, İdeoloji ve Uçurum, Türk milliyetçiliği" adlı tebliğinde, Türk milliyetçiliğinin bugünkü hedefini ve var oluş gerekçesini Kürt düşmanlığının oluşturduğu tezini işleyecek. Çağlar, konferansın amacı konusunda da şunları söyledi:

"Irkçılık ve milliyetçilik olgusu 1989 sonrası yeni bir bahar yaşıyor. Bu nedenle enstitümüz bu konuları, araştırma ve eğitim programının temel bir alanı olarak seçmiştir. Yine bu çerçevede geçen yıl düzenlediğimiz bir hafta nedeniyle Türkiye'deki boyalı basının hedefi olduk. Oysa bugün olduğu gibi o gün de bizim amacımız, 'Barış ve Demokrasi" idi. Bu haftanın etkinliklerinden derlenen bir kitap Türkçe ve Almanca olarak yayınlandı. Bu topraklarda elde edilecek bir barışın dünya çapındaki ırkçılık ve milliyetçilik akımlarına bir şamar olacağını da düşünüyoruz." Hannover'de, 7 Aralık'ta gerçekleştirilecek konferansa 8 ülkeden 10 bilimadamı konuşmacı olarak katılacak.

Konferansa katılacak bilimadamları ve tebliğ konuları şöyle:

Prof. Dr. Oskar Negt– Sanayi toplumlarında 1989 sonrası toplumsal ve politik değişmeler;

Prof. Dr. Imanuel Gelss– Avrupa'da ırkçılık ve milliyetçilik; bir tarihsel açıklama;

Prof. Dr. Laura Balbo– Irkçılık ve milliyetçilik sahnesinde İtalya;

Prof. Dr. Anton Pelinka– Avusturya'da ırkçılık ve milliyetçilik;

Prof. Dr. Birgit Rommelsbacher– Almanya'da ırkçılık ve milliyetçilik;

Prof. Dr. Paul Tamas– Macaristan ve Polonya'da ulus devlet pratikleri;

Dr. Boris Kagarlitzky– Sovyetler sonrası Rusya'da milliyetçilik ve ırkçılık;

Dr. Fridbert W. Rüb– Sonsuz bir son oyunu. Eski Yugoslavya'da etno-milliyetçilik ve savaş;

Prof. Dr. Şehmus Güzel– Fransa'da ırkçılık ve milliyetçilik;

Dr. Paul Grant– İngiltere örneğinde anti -ırkçı strateji̇ler.

Konferans herkese açık; bildiri ve tartışma metinleri daha sonra bir kitap haline getirilecek.

Uzakdoğu'da bir etnik mozayik: MALEZYA

Atilla TUNA

Malezya'ya sabahın ilk saatlerinde onüç saatlik uzun bir uçak yolculuğundan sonra vardım. Pasaportumun ayyıldızlı olduğunu gören başörtülü kadın polis Malezya'ya geliş nedenimi sordu. Arkadaş ziyareti ve tatil diye yanıtladım. Sonradan öğrendim ki bu gibi sorular son zamanlarda sıkça sorulmaya başlamış. Bunun nedeni Malezya'nın son dönemlerde yüksek bir ekonomik sıçrayış gerçekleştirmesi ve buna bağlı olarak yabancı işgücünün buraya akın etmesi, bir de Erbakan'ın son açıklamaları. Özellikle son yıllarda Tayland, Filipinler ve Endonezya gibi komşu ülkelerden ve son zamanlarda Türkiye'den çok sayıda yabancı işçi gelmiş.

Malezya'da yerli kabileler

Malezya'nın nüfusu 18 milyon civarında. Ülkede Maley, Çinli, Hintli ile Orang Asli, İban, Bidayuh, Kenyah, Kayan, Kelabit, Bisaya, Punan, Kedayan, Kajang ve Lun Bawang gibi topluluklar yaşıyor.

Bunlardan Maleyler, Çinliler ve Hintliler ülkenin yarımada kısmında yerleşik düzende yaşıyorlar. Orang Asli yerlileri yarımadanın orta kesiminde, diğer yerli kabileler de Sarawak ve Sabah eyaletlerinde çok eski geleneklere göre yaşıyor. Yerliler ülkede ekonomik açıdan en dezavantajlı grubu oluşturuyorlar. Bugün dahi ilkel yöntemlerle tarım ve avcılık ile uğraşıyorlar. Federal hükümet yerlilerin İslama uygun olmayan yaşam tarzını ortadan kaldırmayı amaçlıyor. Özellikle yerli kadınların köylerde üstsüz dolaşmaları hükümeti rahatsız ediyor.

Her eyaletin kendi hükümeti var

Malezya 13 eyalet, federal bölge olarak sayılan Kuala Lumpur ve Lubuan adasından oluşuyor. Anayasal monarşi olan ülkenin başında bir kişi var. "Yang di-Pertian Agong" ya da kısaca kral. Kral dokuz eyaletin başında bulunan sultanların kendi aralarında beş yılda bir yaptıkları seçimle başa geliyor.

Her eyaletin kendi hükümeti var. Melaka ve Penang eyaletlerinin dışındaki sultanlar görevlerini babalarından devralıyor.

Sabah ve Sarawak eyaletleri ise federal hükümetin dört yıllık bir süre için atadığı eyalet valisi tarafından yönetiliyor. Ülkenin iki meclisli parlamentosu var. 180 üyesi beş yıllık bir süre için seçilen Halk Meclisi'nin hükümeti kurma görevi var. Senato 70 üyeden oluşuyor ve çoğunluğu kral tarafından atanarak göreve geliyor.

Halk Meclisi 1969 yılında beş düşünceyi ulusal doktrin olarak kabul etmiş: Tanrıya inanç, kral ve ülkeye bağlılık, anayasanın üstünlüğü, yasanın egemenliği, karşılıklı saygı ve iyi toplumsal davranış. Ülkeyi üç temel etnik grubun oluşturduğu koalisyon yönetiyor.

Başbakanlığı Mahathir Mohamad yapıyor. Müslümanların partisi Birleşik Malaylar Ulusal Örgütü (UMNO), Çinliler'in partisi Malaya Çinlileri Birliği (MCA) ve Hintliler'in partisi MIC koalisyonda bulunuyor. Muhalefette ise aşırı islamcı PAS partisi var.

Ekonominin büyümesi rüşveti getirmiş

Ekonomi dümeninin Çinlilerin elinde olması Müslüman yöneticileri kaygılandırıyor. Bu yüzden federal hükümet son yıllarda bazı önlemler almış. Sözgelimi bir şirketin kuruluşu için en az bir Müslüman ortak şart koşuluyor. İktidar erkinin ise Müslümanlarda olduğu görülüyor. Malezya ekonomisi son on yılda büyük bir sıçrama göstermiş. Ülkenin en önemli kaynakları arasında kalay, kauçuk, palmiye yağı, petrol var, kerestecilik de önemli gelir kaynağı. Yıllık ekonomik büyüme yüzde 8. Son yıllarda Japon lisansıyla üretilmeye başlanan Proton marka otomobile ülkenin her yanında rastlanıyor. Bu araç ülkede büyük bir gurur kaynağı ve endüstrileşmenin adeta bayrağı haline gelmiş. Ülkede yapılan son kamuoyu araştırmalarına göre Malezyalıların çoğu ülkelerinin çok yakında gelişmiş ülkeler düzeyine çıkacağından emin. Bu ekonomik büyümeyle birlikte rüşvetin özellikle üst düzey bürokratlar arasında çok yaygın olduğu söyleniyor.

Malezya'da çok sayıda yerli ve göçmen halk yan yana yaşıyor.

Müslümanlara şeriat kuralları

Müslümanlar Malezya nüfusunun çoğunluğunu oluşturuyor. Ülkede Müslümanlar arasında iki farklı yaşayış tarzı var. Başkent Kuala Lumpur dışında yaşayan Müslümanlar arasında çok sıkı bir biçimde şeriat kuralları uygulanıyor. Müslümanlar barlara gidemiyor, genç sevgililerin el ele dolaşmaları yasak. İki karşı cinsin kapalı bir mekanda bulunmaları ceza almalarına ya da evlenmelerine yol açabiliyor. Bu kuralların Kuala Lumpur gibi büyük kentlerde işlediği söylenemez.

Merdeka'da el ele dolaşma yasağı

Kuala Lumpur tam anlamıyla bir gökdelenler kenti. Kentte dolaştığınız zaman en fazla dikkati çeken şey cadde ve sokakların temizliği ve yeşilliği. Kentin en yüksek yapısı kulesi. Ülkenin ulusal petrol şirketi tarafından yapımı süren ikiz kuleler ise tamamlandığında dünyanın en yüksek binaları arasında yer alacak.

Merdeka Meydanı kentin ve ülkenin en önemli yerlerinden biri. Meydana dair özel bir yasa bile mevcut. Bu yasaya göre, meydanda uygunsuz dolaşmak, sigara içmek, meşrubat içmek, el ele dolaşmak gibi yasaklar geçerli.

Kentin diğer önemli yerleri arasında Çin Mahallesi, Merkez Çarşı yer alıyor. Çin Mahallesi'nin kentin en canlı yeri olduğunu söyleyebilirim. Mahallede bulunan bazı sokaklar saat 16.00'dan sonra yaya bölgesi olarak ayrılmış ve en ucuz alışveriş merkezlerinden biri. Çoraptan, porno kasetlere kadar her şey bulmak mümkün.

Uyuşturucu eğlence yerlerinde

Kuala Lumpur sadece Müslümanların özgür olarak yaşadıkları bir kent değil elbette. Burası dünyadaki tüm metropol kentler gibi isteyenin istediğini bulabildiği bir yer. Malezya'ya uyuşturucu sokmanın cezası idam olmasına karşın, ülke tam anlamıyla bir uyuşturucu cenneti.

Gece kulüplerinde uyuşturucunun her çeşidini bulmak mümkün. Son yıllarda Türkiye'de de olduğu gibi ecstasy hapı revaçta. Fuhuş da birçok kadının bir tür ek işi olmuş. Bu en eski meslek yeraltında özel randevu evlerinde icra ediliyor. Kuala Lumpur'un gece hayatı bir hayli renkli. Başkenti şu sıralar tüm Uzakdoğu'yu kasıp kavuran karaoke fırtınası sarmış. Karaoke kulüplerinde şarkılı bir video klibi seçip mikrofonda şarkı söylemek mümkün.

Bu kulüpler genellikle çok sayıda küçük odacıklardan oluşuyor ve konuklara kadın konsomatrisler eşlik ediyor.

Komünist partisi etkisiz

Malezya'da bugün toplumsal muhalefet yok denecek cılız. İkinci Dünya Savaşı sonrası 1948'den 1960 yılına kadar Malezya Komünist Partisi (MCP) İngiliz işgal kuvvetlerine karşı bir gerilla savaşı sürdürmüş. Bu tarihten sonra ise gerilla savaşı iktidara yöneltilmiş. Çin destekli olan bu gerilla hareketi uzun yıllar balta girmemiş ormanlarda devam etmiş. Bu ormanlarda yapılan savaşlar sırasında gerillalar binlerce mayın döşemişler.

Bugün dahi balta girmemiş ormanlarda mayına çarpan insanlar var. 1989 yılındaki genel af bu hareketin sürmesini büyük ölçüde engellemiş.

Bugün komünist partinin etkinliği hayli azalmış ve birçok üyesi ya hapiste ya da gözetim altında.

Kitleselleştirecekler üzerine birkaç söz

S. SADIKOĞLU

ÖDP içinde kitleselleşeme-menin verdiği sıkıntı ve çözüm yolları tartışılıyor. Bu tartışmalarda aynı sonuçlara varılsa bile şartlar uygun değilse kitleselleşemezsiniz. Doğru şeyleri söylemek yetmiyor, yer ve zaman da önemli. Kitlelerle bağ fabrikalar, sendikalar, kooperatifler, sokaklar aracılığıyla kurulabilir. Sizler buralarda yok iseniz istediğiniz kadar doğruları söyleyiniz. Marmara Birlik'te çalışan işçilerin sendika değiştirdiği basına yansıdı. İşçiler memnun olmadıkları Türk-İş'e bağlı bir sendikadan Hak-İş'e bağlı bir sendikaya geçmişler. Geçmişte böyle miydi, memnuniyetsizler DİSK'e gidiyordu. Kitleselleşememek sendikaların da sorunu.

Ben kitleselleşmeyi sağlayacak sosyalistler üzerine yazmak istiyorum. Kitleselleşmeyi sağlayacaklar, söyledikleriniz, yazdıklarınız ile inandırıcı mısınız? Aziz Nesin'in saygınlığında söyledikleri ile yaptıklarının birbirini tutmasının payı az değildir. Yani özü ve sözünün bir olması.

Petrol-İş "tüketmiyoruz" kampanyası yürütürken benzin almak için girdiğiniz istasyonun ismine bakmıyorsanız, sendika sokulmadığı için boykot edilmesi önerilen yerden alışveriş yapıyorsanız kitleselleşemezsiniz. Gericiler Ülker ürünlerini buluncaya kadar bayi bayi aramaya devam ediyorlar. Neden? Ülker RP'nin önemli destekçilerinden de ondan.

Papa'nın önünde diz çökmesine, işvereni yardımcısı olarak seçmesine rağmen, Ortega Somozalar'a karşı seçimi kaybetti. Tam da kitleselleşme tartışmalarının yaygınlaştığı dönemde Nikaragua'da efsane ikinci seçimi de kaybetti. Sandinista iktidarı sonrasında doğan "yeni zenginlerin" son seçim yenilgisindeki payı az olmasa gerek. Bu kaybedişte Sandinista yöneticilerinin, yani vitrinin, örnek olma, inandırıcı olma konusunda ne kadar başarılı olduğu görüldü.

Bugünlerde yüksek sesle düşünüyorum:

Sosyalizm nedir, sosyalist kime denir, demokrasi nasıl bir şey yenir mi, siyasal özgürlüklerin önündeki engel hangi sınıf, sınıflar okullarda mı kaldı? Marksist kime denir, öldü mü, dirildi mi, marksist ateist midir, tam ateist mi, yarım olmaz mı, az kurulu pilav gibi, İslamın aydını olabilir mi, kilise-cami-cemevi arasındaki fark, Cumhuriyet gazetesinin tirajı... düşündüklerimden bazıları. Bazılarına göre cevabı hazır soruları sormama aşağıda yazacaklarım neden oldu.

Petrol-İş "tüketmiyoruz" kampanyası yürütürken benzin almak için girdiğiniz istasyonun ismine bakmıyorsanız, sendika sokulmadığı için boykot edilmesi önerilen yerden alışveriş yapıyorsanız kitleselleşemezsiniz. Gericiler Ülker ürünlerini buluncaya kadar bayi bayi aramaya devam ediyorlar. Neden? Ülker RP'nin önemli destekçilerinden de ondan.

Sosyalist demokrasi ne zaman icat edildi?

Ekmek zammını protesto etmek üzere bir araya gelen partiler, kitle örgütleri üyelerini dahi alanlara getiremiyorlar. Milyonlarca nemazede olduğu halde nema eylemlerine katılım oranının anlamı ne, bunda kitlelere öncülük etme iddiasında olanların söyledikleri ile yaptıklarının birbirini tutmamasının payı ne kadar?

Mesela, "Ben ve arkadaşlarım hala sosyalistiz, marksistiz..." diyen birisi nasıl oluyor da "Demokrasinin daha iyisi icat edilmedikçe mümkün olan en iyi (optimum) çözüm olduğu kanısındayım" diye yazabiliyor? Sosyalist toplumda yaşamadığımız ve sosyalist demokrasiden bahsedemeyeceğimize göre, nasıl oluyor da "demokrasinin" daha iyisi icat edilmemiş oluyor. Düşünce olarak sosyalist demokrasi icat edileli çok olmadı mı? Demokrasinin sınıfsal karakteri olduğunu yazan kitapları çevirenler, çeviri yanlışı mı yaptı? Hadi çeviriler yabancı dillerden Türkçeye olabilir. Türkçe konuşup, yazanlar bizi aldattılar mı?

"Siyasal özgürlükler açısından Türkiye çağın gerisinde kalmış durumdadır... Bütün bunların içinde **belki de** en önemli unsur Türkiye'nin sermaye sınıfının Türkiyesi olmasıdır..." derken altı tarafımızdan çizilen 'belki de'deki tereddüt, yani kesin söyleyememek, baskı hatası mı? Siyasal özgürlüklerin önündeki en önemli unsur konusunda neden tereddüt ediyorsunuz. Emin değil misiniz?

Mısır'da islami araştırmalar yapan bir profesör hakkında mahkeme kararı ve Mısır'daki tepkiler üzerine "Haydi Türkiye'deki Müslüman aydınlar sesinizi duyalım..." diye yazılar neden yazılır? Yazdıklarınıza inanmıyor musunuz, yoksa göreviniz gereği mi yazıyorsunuz? Görevi inançlarını yaymak olan birinden, inancına karşı gelmesini, Mısır'daki uygulamaları kınamasını nasıl beklersiniz? Dinlerin aydınlanma, ilerleme düşmanı olduğu bilinmiyor mu?

Devam edelim. Ateizm adına nutuklar atıp, yazılar yazıp sonra bunlarla ilgisi olmayan davranışlarda bulunamazsınız. Bulunacaksanız bunu marksizm adına yapamazsınız. Baskı altında tutulmaya çalışılan dini inançlar örgütleniyor. Cemevleri, vakıflar, partiler, Alevi merkezli dernekler ile. Sosyalistlerin cemevlerine hoşgörüleri nereden kaynaklanıyor, kiliseden, camiden farkı ne? Barikatlar kuruluyor, cenazeler kalkıyor cemevlerinden. Yakında ölüm ilanlarınız çıkacak gazetelerde, "Falanca, filanca örgütlerin kurucusu, on yıl mahpus zindanlarında yatmış, kitaplar dahi yazmış yoldaşımızın cenazesi ...cami veya cemevinden öğle namazını müteakip kaldırılacakdır. Yoldaşları." diye. Tutarsızlıklarınız yeter. Çocuklarınız secde etmeye başladı farkında değil misiniz?

Seçmen kütüklerine yazılmıyorsunuz. Pes doğrusu!

Aziz Nesin'in ölümü ile gündeme gelen, öldükten sonra cenaze törenleri ile ilgili sorulara kimisi 'düşünmedim', kimisi 'gündemde daha önemli konular var' gibi cevaplar verdiler. Tesadüf mü, bu cevapları verenlerden bazıları geleceklerini düşünmediklerinden midir seçmen kütüklerine yazılmadılar. Seçimleri küçümseyebilirsiniz, mücadele yöntemleri konusunda farklı düşünebilirsiniz, ama kafaların sayıldığı bir dönemde, seçimleri boykotu savunmamanıza rağmen, seçmen kütüklerine yazılmıyorsunuz. Pes doğrusu.

Gerici ideoloji ile yeterince mücadele edilmediği gibi, mücadele eden aydınlara kemalist diye burun kıvırılıyor. Ne yazık ki Kaynak Yayınları'na gericilerin saldırısı karşısında destek sosyalistlerden daha çok kemalistlerden geliyor. Yapılması gerekeni Arsel'ler yapıyor. Kürtleri küstürmemek için olsa gerek, bu çabalara destek olunmuyor.

Kadın sömürüsü üzerine konuşuyorsunuz, öte yandan erkek çocuklarınızın sünnet düğününü davetiyelerini matbaaya verdiniz bile. Erkekliğe adım atmak olarak kavranan sünnet törenleri ne demek, kadın erkek arasındaki eşitsizliğin kutlanması değil mi? Düğünde silah atmayı unutmayın e mi!

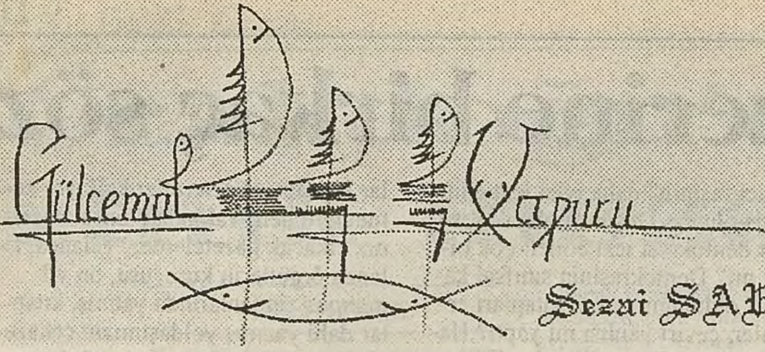
Merak ediyorum, kızınız ilk regl olduğunda davetiye bastıracak mısınız, "Kızımızın ilk regl olduğunun kutlandığı törenlerde sizi de aramızda görmekten memnun oluruz" diye. Davetiyenin altındaki anne baba isimlerini yazdırırken annenin isminin önce yazılmasını atlamayın. Bu saatten sonra ne demekse.

Cumhuriyet gazetesinin tirajı yıllardır nüfusun artış oranıyla hiç ilgisi yokmuş gibidir. Yani yeni okuyucu kazanıyorsa, bir o kadar veya daha fazla kaybediyor.

Diğerlerinin durumunun da farklı olmadığını ileride göreceğiz. Sosyalist mücadelede yaş sınırı mı var? Kaç yaşının altındakiler katılıyor, emeklilik yaşı kaç, meydanlar genç emeklilere mi kaldı?

Sosyalizm kalkanının düştüğü böyle dönemlerde, burjuva ideolojisi işçi sınıfı hareketini etkiliyor. Yalpalamalara neden oluyor ve elimize tutuşturulan pusula doğru yönü göstermiyor.

Yüksek sesle düşünelim, kitleselleşme ve tüketmiyoruz kampanyalarını, cenazeleri, sünnet düğünlerini, kızlarımızı, geleceğimizi. Tabii dünyayı tanımlamakla yetinmeyip değiştirmek, ama gerçekten değiştirmek diye bir sorunumuz kaldıysa.

Sezai SARIOĞLU

Onlar için kamyon şarkısı

devletin biçiminin rengini, devletin özünün ahengini almışlardır... meclise oturdular mı, koltuğun boyuna eklenir boyları... elhamdülillah müslümandırlar, sürekli kaza namazı, nafile namazı kılarlar, casinoları haraca keserek hacı olurlar... hira dağı kadar müslüman, tanrı dağı kadar türktürler... elhamdülillah mafyadırlar ve çok şükür bizim mahallede oturmazlar... ama lâkin devlette ve hükümette otururlar... zazaların türk kolundan olduğunu geğirerek söylerler... kalaşnikof ve daha neler neler kullanırlar, kırıkkale tüfek gibi yerli malı gülerler... beş vakit namaz kılarlar, zekat verirler... celp saati kullanırlar... çocuklarına saatli maarif takvimine göre isim verirler... velinimetlerinin elcağızlarıyla sunduğu kavaklıdere ve çankaya şarabı içerler... emirlerinde konvoylarla kovboylar vardır, dörtbaşı mamur şeriftirler... velinimetlerinin, "de ki onlara öldür!" emirkomutuna göre hareket ederler... serabi/şarabi aşkiyaları infaz edince kelime-i saadet getirirler... siverekli rambodurlar, ne ki trajik kazası'nda, kamyon kazasında ölmeyi akıl edecek kadar tedbirsizdirler... susturucunun, eroinin otomobilde yetiştiğini savunacak kadar mizahidirler... bütün silah adlarını, numaralarını, her silahın kaç kişiyi öldürdüğünü, bütün infaz yerlerini, bütün yalan adlarını bilirler... nişanlılarına, tapu yerine türki cumhuriyetlerin fotokopisini armağan ederler... yatak odaları 'çırpınırdı karadeniz' şarkısının fotoğraflarıyla süslüdür... umurbaşkanı senfoni orkestrasında mehteran eşliğinde kurt ulumaları çaldırırlar... hakimdirler, saltanat gözlüğüyle arazi tespiti yaparlar... yalanı magazinleştirecek kadar hamarat, dolanı siyasileştirecek kadar diplomattırlar... taktik bilirler, strateji bilirler, gizlikalpaklı işlerin bilirkişisidirler... padişahtırlar, kürdekuşa yem olmamaları için halka eski türkçe ferman çıkarırlar... şehitlerinin hatıralarından yalan çıkaracak kadar sosyoloji, etik, estetik bilirler... siverek anmalıktır, gerçekte köşebucak onlarındır... törenlere yalanların tersiyle katılırlar... kamyon gördüklerinde plaka değiştirirler... hasım sahibidirler; sırtlarını/sırlarını devlete verecek kadar... muvazzaf katipler tutar güncelerini, aşiret aile birliği başkanıdırlar... eroinle, haşhaşla çalıştırırlar ölüm enstitülerini... işbirlikçilik, işbilirlik, işbitiricilik, işbitirimcilikte üzerlerine yoktur... kırmızı beyaz, ay yıldızlı üniter fotoğraflar çektirirler... gerçekte su katılmadık, velinimet kulu birer taşerondurlar, toptan ve perakende katliam ihaleleri onlara verilir... sabık sapancı'dan bedava, pandomim, demagoji, viraj, dublaj, solfej, kamuflaj, patinaj dersi alırlar... zazacada demagoji olanağı olmadığından, yeni türkçe demagoji yaparlar... sorulardan korkarlar, yanıt yerine, a) istiklal marşı okurlar, b) devlete ilanı aşk ederler, c) tekbir, tekdir getirirler... velinimetleri onları korumak için sürekli tedbir getirirken, onlar kayıtlı oldukları her okuldan takdir getirirler... yalan müzesinin renkli türkçe portreleridirler... tarihin sabıka kaydında vesikalık, üç boyutlu, suçboyutlu fotoğrafları vardır... haşbibi telefizyonuna, aklanmak için rol icabı çıkarılmadan önce kuyruklu yalan provaları yaparlar...

medyatik yalanların farz ve sünnetleri kendilerine öğretilir... ekranın gözüne baka baka; "önce yaradan, sonra vatan, sonra yalan, kurban olsun bu can" diye yol-an söylerler... yalanın konumunu, biçimini ve rengini almışlardır... bozuk bir kilidin, hakiki anahtarı olduklarını sanırlar... kestikleri, kestirdikleri kulak başına kupon keserler... devleti küçük adıyla çağırırlar... birbirlerinin göbek adlarını, kod adlarını, legal ve illegal bütün sıfatlarını, zamirlerini ve fiillerini bilirler... görülen lüzum üzerine bilmezlikten gelirler...

velinimetleri onları köpek adları ile çağırır... yola çıkma iz olur, gündüz çarpma söz olur türküsünü pek severler... vs... vs...

Kamyon arkası yazıları...

Yukarıda Allah, aşağıda devlet, seyret halkım seyret...
Resmi tarihiniz, resmi talihiniz açık olsun...
Toptan ve perakende yalan alınır, yalan satılır, veresiyemiz yoktur...
Mafya kaç, kamyon tut, sen bunu unut...
Kamyonun fendi mersedesi yendi...
Yanlış hesap Susurluk'tan döner...
Bucak kaç, medya tut, Refah, hem düldül hem de dut yemiş bülbül...
En iyi yalan, susturucu takılmış yalandır...
Yalanım varsa yolumu gör...
Bucak kaza oldu, Susurluk tarihe geçti...
Tebdili kazada fenalık vardır...
Devletin içinden çıktım yayan, dayan yalanlarım dayan...
Gölge etme fazla devlet istemez, devlet etme fazla gölge istemez...
Dünyanın bütün kamyonları birleşiniz...
Ben kamyonun, zeki, çevik ve ahlaklısını severim...
Sakla yalanı gelir zamanı...
Yalanı alan kazayı geçti...
Ölen ölür, kalan sağlar devletindir...
Ölen ölür, kalan yalan devletindir...
Yalancının mumu Susurluk'a kadar yanar...
En iyi devlet ölü devlettir...
Devlete düşen yalana, yalana düşen devlete sarılır...
Yalan söyle at denize, baba bilmezse ana bilir...
Ben devletin yalancısıyım, yalancının devletçisiyim...
Yalana zeval olmaz, inanmıyorsanız devlete sorun...

fark etmek yasaktır...

görme biçimleri üzerine görgümüzü artırmak gerekiyor... hangi şair demişse demiş; ağrı dağını uzaktan ve yakından görenin "dağ görgüsü" artar, diye... yeni dünya düzeni'ne bağlı olarak, görgü biçimlerimizi artırmamız gerekiyor!.. en eskiden törelerimizde var olan adab-ı muaşeret'i yürürlüğe sokmamız gerekiyor... en eskiden -kimse alınmasın en birinci cumhuriyet döneminde- üçüncü sınıfa kadar hayat bilgisi, dördüncü sınıftan itibaren aile bilgisi derslerinde, devlete, millete, istiklal marşına bağlı iyi bir yurttaş olmamız için adabı muaşeret dersleri alırdık... sonra...

sonra... devlet aleyhine olup bitenleri fark etmemiz için bize, beşikten mezara kadar, bekçi murteza görgüsü verilirdi... çünkü; devletin yamacına park etmek herkesin harcı değildi... devlet uyur, fırat suyu uyumazdı... devletin yamacına park etmek için yazılı/sözlü sınavlardan, uygulamalı devlet derslerinden geçmek gerekirdi...

son zamanlarda devlet, -geleneğe uyarak- her yere "fark etmek yasaktır" levhaları astı... okurnazar kitleler bunu aylarca, "park etmek yasaktır" diye okudu...

devlet "fark etmek yasaktır" levhası astı...

devlet bu asar mı asar... çünkü onun asarabası var...

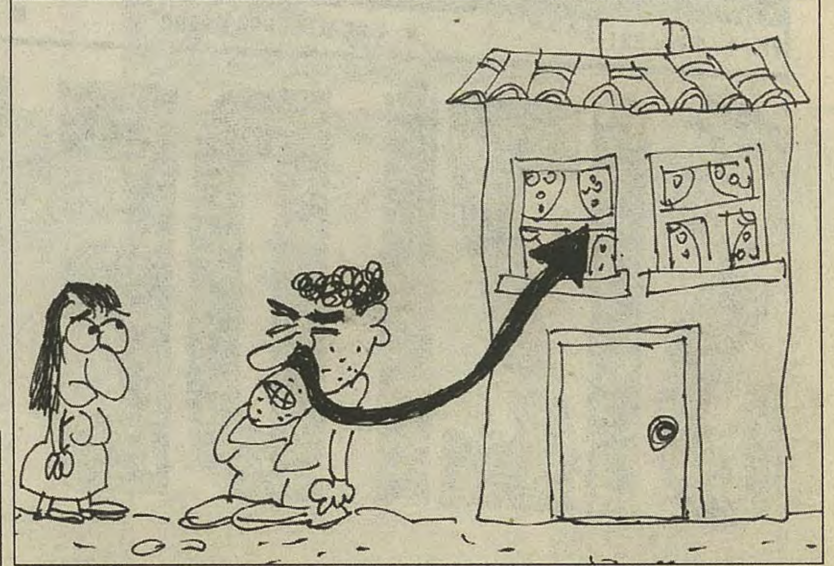
susurluk dolaylarındaki menfur olaydan sonra da ismi lazım değil birileri -muhtemelen iyi saatlerde olsunlar- kaza mahalline, "fark etmek yasaktır" levhasını asmışlar mı?

"görmeden, geçiniz" demeye getiriyorlar galiba... kimsenin başına kazabucak gelmesin e mi?

ALTAY MARTİ
KEKMECİGERİ

'Sizi de yakar' demişti Özgür Ülke

Özgür Ülke
İstanbul merkez binalarımız ile Ankar büromuz bombalandı 1 arkadaşımız öldü, 2 çalışanımız yaralandı
YIL: 1 / SAYI: 221 ■ 4 ARALIK 1994 PAZAR ■ FİYATI: 15.000 TL (KDV DAHİL)
ATEŞ
SİZİ DE YAKAR
Alçak saldırıda arkadaşımız Ersin Yıldız şehit oldu, binalarımı

Burjuva medya yine kafamızı karıştırmaya çalışıyor. "Devlet çeteleri"ni, yolsuzlukları açığa çıkardığını, REFAHYOL'un hazırladığı yeni yasayla, gerçeği ve özgürlükleri savunduğu için susturulmak istendiğini söylüyor.

Hafızasını yitiren bir toplum özgürlüğe ulaşabilir mi; toplumsal hafızayı silmek için devletle el ele vermiş bir medya özgürlükleri savunabilir mi?

Bugün Susurluk kazasıyla başlayan "hesaplaşma"nın, gerçekten bir demokrasi savaşına dönüşüp dönüşmeyeceği, küçük bir ilerleme sağlanıp sağlanamayacağı bile bu soruların yanıtlarına bağlı. İşte bombalanan Özgür Ülke gazetesini hatırlamak bu bakımdan önemli. Özgürlüğün mezar kazıcısı medya plazanın bazı gazeteleri ve kalemşörleri, medyanın özgürlük havarisi kesildiği bu ortamda, kısmen Özgür Ülke'yi hatırlar gibi oldular.

Radikal, Özgür Ülke'nin söz konusu "devlet çetesi" tarafından bombalandığını manşete çıkardı. Oktay Ekşi, Çiller'e karşı basın özgürlüğünü savunurken, "Gazete idarehanesini bombalatan hanım mı özgürlüklerden yana olacak? Güldürmeyin Allahaşkına!" diye yazdı. Hürriyet gazetesinin yazarı Yavuz Gökmen, 25 Kasım tarihli köşesinde Özgür Ülke'ye genişçe yer verdi.

Gökmen'in yazdıkları, burjuva medyada özgürlük ve demokrasiyi savunduğunu söyleyenlerin içinde bulundukları durumu yeterince anlatıyor. Gökmen, yazdığına göre, Ekşi'nin yukarıdaki satırlarını okuğunda "aklı ve havsalası" duruyor ve gazeteye koşuyor. Oktay Ağabey'iyle konuşuyor. Oktay Ağabey'i ona "Bu herkesin bildiği bir gerçek" diyor. Gökmen'in gazetedeki diğer arkadaşları da Oktay Ağabey'i teyit ediyor.

Yavuz Gökmen çok saf bir burjuva liberali olmalı. Ama Oktay Ağabey'i yılların kurdu bir gazeteci, üstelik Basın Konseyi Başkanı. O her şeyi biliyor, ama o güne kadar söylemiyor.

Burjuva medyanın durumu buydu. "Herkes gerçeği biliyor" ama söylemiyordu.

O zamanlar bir tek gazete vardı; Türkiye'nin bir yerlerindeki savaş gerçeğini yazan. Özgür Ülke. Tabii Özgür Ülke deyince, Özgür Gündem ve Yeni Politika da anlaşılmalı. Bunlar tek bir gazetedir. Başlarına gelmedik şey kalmamıştır. Ve burjuva medya onu, her şeye müstehak görmüştür.

Yavuz Gökmen bu durumu özetliyor: "Bir zamanlar (Bir zamanlar mı? Henüz iki yıl oldu!-V.E) Özgür Gündem gazetesi çıkardı. Bu gazete, Kürt kimliğini savunurdu.... Güneydoğu'daki savaş hakkında bize resmi kaynaklardan yansıyan haberler dışındaki haberler bu gazetede yer alırdı.... Bu gazete arka arkaya kapatıldı. Sonra Özgür Ülke adıyla başka bir gazete çıktı. O da toplatıldı, kapatıldı, açıldı, didindi. Derken bir gece gazete binası bombayla uçuruldu. Taş üstünde taş bırakılmadı. Sanırım bir kişi öldü. Hatırladığım kadarıyla, basın olarak bu olayın üzerine gitmedik. Üçbeş satırla geçiştirdik. Çok ayıp ettik."

Sorun ayıp etmekten ibaret olsaydı, belki de hiç önemi olmazdı. Ama Özgür Ülke'yi bombalayanlar bir savaş sürdürüyorlardı ve düşmanlarına iktidarın tepesinde oturduklarını hatırlatmışlardı. Herkes bunu biliyordu; devletin legal temsilcilerinden Yavuz Gökmen'in yazdığı Hürriyet gazetesine kadar, herkes. Bombalananlar da biliyordu.

Yavuz Gökmen'in sorduğu, "Emri gerçekten Sarışın mı verdi? Özgür Ülke'yi kimler bombaladı?" sorularını Özgür Ülke yanıtlamıştı: Gazetenin bombalandığı günün ertesinde çıkan 4 Aralık 1994 tarihli sayısında şunlar yazıyordu: "Devletin en yetkili ağızları tarafından sık sık hedef gösterilen ve kapatılması için çare aranan gazetemiz çarşamba günü toplanan Milli Güvenlik Kurulu'nun önemli gündem maddeleri arasında yer almıştı. Gazetemizi susturma kararının alındığı toplantıda konuşulanlar, gazetemiz ismi anılmadan basına da yansımıştı. MGK'nın gazetemize ilişkin son kararının ne olduğu, toplantıdan üç gün sonra ortaya çıktı." MGK'nın toplantısının hemen ardından zamanın başbakanı Tansu Çiller'in kaleme aldığı "Gizli Emri"ni de ele geçiren Özgür Ülke, 19 Aralık 1994 tarihli sayısında "Bomba emrini Çiller verdi" manşetiyle, bunu duyurdu.

"Takdir-i ilahi"

Gizli emirde Özgür Ülke'nin adı açıkça anılarak, "bu tür yayın organları ile etkin mücadele edecek yöntemlerin tespit edilmesi maksadıyla derhal bir çalışma yapılarak, belirlenen yöntemlerin kısa sürede yürürlüğe konması" istenmişti. 30 Kasım tarihli bu emirden üç gün sonra da, 3 Aralık 1994'te Özgür Ülke bombalandı. Devlet yetkilileri bir soruşturma açma gereği bile duymadılar. Bu "bölücü ve yıkıcı yayın belasını bulmuştu" onlara göre.

Çiller şimdi aynı oyunu Mesut Yılmaz'a oynuyor. Budapeşte'de Yılmaz'ın yumruklanmasını "Takdir-i ilahi", "Allah'ın adaleti"nin bir tecellisi olarak yorumluyor.

Ama trafik kazasıyla Türkiye siyasetinde hüküm sürmeye başlayan "Takdir-i ilahi" muhalifler lehine dönmüş görünüyor. Kürtlerin, devrimcilerin, sosyalistlerin başına gelenler burjuva muhaliflerin başına geliyor. Mesut Yılmaz'ın "mafya, katil" dediği adama Çiller, "kahraman" diyor. Beyoğlu'nda "özgür basın susturulamaz" diye yürüyen ANAP'lıların üzerine DYP'liler "Şehitler ölmez, vatan bölünmez" sloganıyla yürüyor.

Medya plazanın büyük gazeteleri, televizyonları "devlet çeteleri"nden söz ettikleri için şimdi REFAHYOL tarafından susturulmaya çalışıldıklarını söylüyorlar.

Bin imzalı metinleri parlamentoya gönderiyorlar. Onların basın özgürlüğü istemlerine Çiller'in verdiği yanıt, "Onlar bir avuç tekeldir, onların özgürlüğüyle halkın özgürlüklerinin ne alakası var" oluyor. Tıpkı Özgür Ülke'ye "bölücü ve yıkıcı" demesi gibi. Takdir-i ilahi işte, bütün bunlar Özgür Ülke'nin bombalandığının ikinci yıldönümüne denk geliyor.

"Ezan, vatan, bayrak" sloganının ardına gizlenerek uyuşturucu, kara para, kumarhane ve mafya çıkarlarıyla birlikte Kürtlere ve devrimcilere karşı kirli savaş yürütenleri bugüne kadar destekleyenler, gözyumanlar şimdi kendilerine dönmüş bulunan bu "canavar"ın yöntemleriyle yüz yüze geliyorlar.

Özgür Ülke'nin bombalandığı günün hemen ertesinde attığı manşet ne kadar da isabetliymiş.

"Bu ateş sizi de yakar!" demişti Özgür Ülke.

Gerçekten basın özgürlüğünden mi yanasınız, işte size imkan. 3 Aralık'ta Demokrasi çalışanları, Özgür Ülke'nin Kadırga'daki binasının önünde bir basın toplantısı yapacaklar; oraya gidin gerçekten özgürlüklerden yana olduğunuzu gösterin. Yoksa o ateş sizi yakmaya devam edecek!

Vehbi ERSAN

SÖZ Haftalık Haber Yorum Dergisi

● **Sahibi:** Olgu Ltş. adına Ali KÜÇÜK
● **Koordinatör:** Seyfi ÖNGİDER
● **Yazışleri:** Ayla ÖNDER, Sermet ÖZDOĞAN, Sezai SARIOĞLU, Veysi SARISÖZEN
● **İdare:** Muzaffer TUTKAN
● **Sorumlu Müdür:** B.Aytaç YOLDAŞ

Avrupa Temsilcilikleri

Almanya:	A. Vehbi PAKSOY	**Tel:** 0049 306183742 **Fax:** 0049 302755143
Fransa:	Y. Mustafa ÖZKAN	**Tel:** 0033 148572114 **Fax:** 0033 148571691
İsviçre:	Süleyman ÖZGÜR	**Tel:** 0041 3415213
İngiltere:	Ahmet SAYER	**Tel:** 0044 1814826280

Adres: Sıraselviler Cad. Billurcu Sk. **No:** 3/8 Taksim/İstanbul **Tel:** (0212) 249 99 29 **Fax:** (0212) 249 99 29 **Basıldığı Yer:** Serler Matbaacılık **Dağıtım:** Biryay